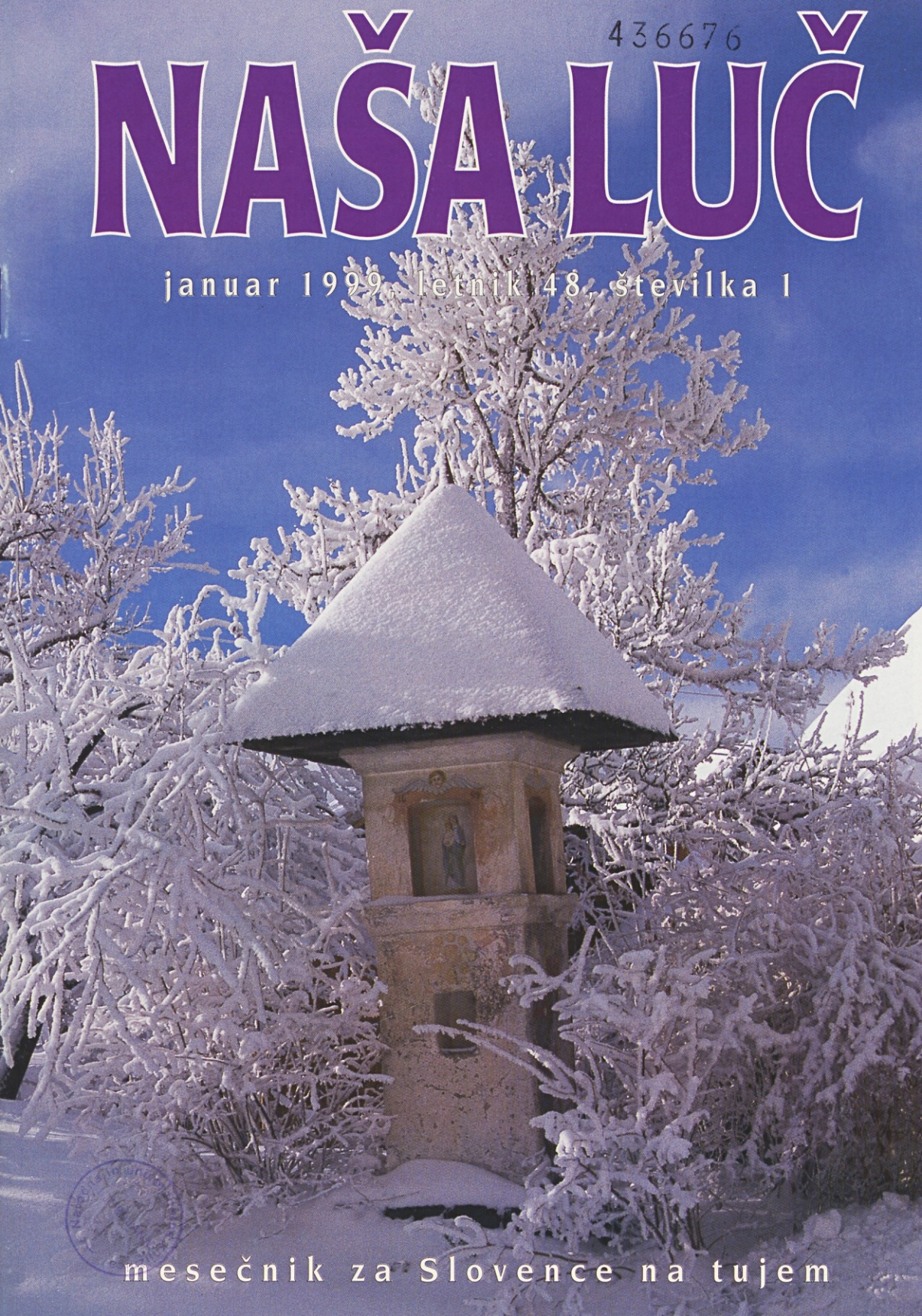

436676

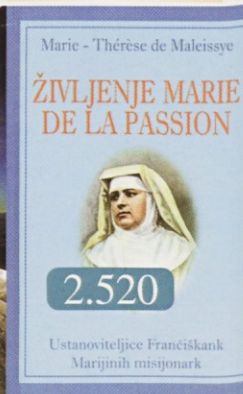
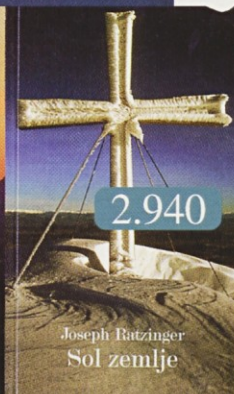
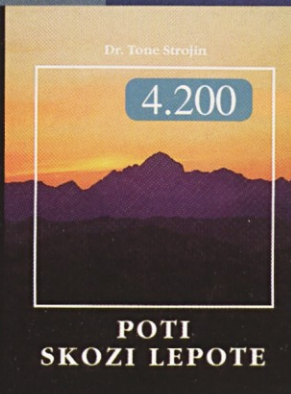
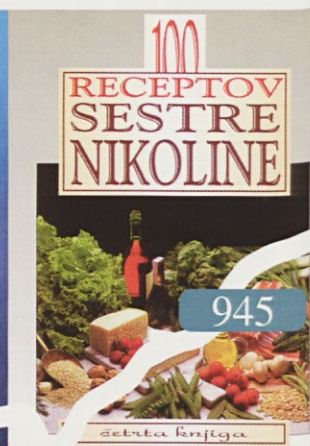
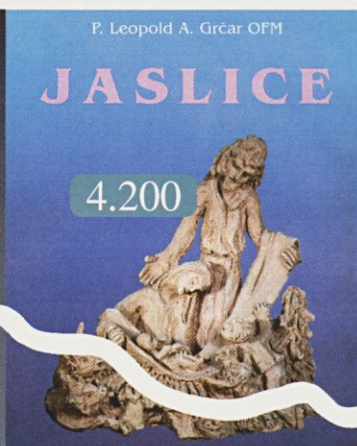
NAŠA LUČ

januar 1999, letnik 48, številka 1

mesečnik za Slovence na tujem

KNJIŽNA PONUDBA

Naročila sprejema uprava DRUŽINE,
Krekov trg 1, p. p. 95, 1001 Ljubljana, Slovenija
telefon +386 61 133-85-90, telefaks +386 61 131-61-52

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih
duhovnikov, diaconov in pastoralnih
sodelavcev v Evropi za verska,
kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, München, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana

Uredništvo:

Naša luč

Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana

tel.: 061/133-20-75

faks: 061/126-23-02

Uprava:

Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana,

tel. 061/313 241

E-mail: ljubo.bek@siol.net

E-mail: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA

(v valuti zadavne države):

Slovenija	2.500 SIT
Avstrija	240 ATS
Anglija	12 GBP
Belgija	720 BEC
Francija	120 FRF
Italija	34.000 ITL
Nizozemska	40 NLG
Nemčija	35 DEM
Švica	29 CHF
Švedska	150 SEK
Avstralija	28 AUD
Kanada	25 CAD
ZDA	22 USD
Evropa	18 Eur

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali
pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun:

50101 - 603 - 401025, DRUŽINA, d.o.o.,

s pripisom za Našo luč,

devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.,

50100-620-133 900-27620-118911/5.

Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in up-
rava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-
147/94 z dne 23. 2. 1994 šteje Naša luč med
proizvode, za katere se plačuje 5% prometni
davek.

Oblikovanje: TRAJANUS, d.o.o., Kranj

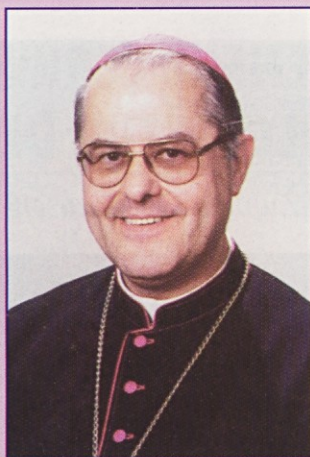
Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

Prva str. ovitka: P. Pokorn: Kapelica v Dražgošah

Druga str. ovitka: Družina

Tretja str. ovitka: Družina

Četrta str. ovitka: P. Pokorn: Praznična škofja Loka

Dragi slovenski rojaki!

Vesel sem, da se po pisani besedi lahko spet srečam z vami. Hvaležen sem
vam za vaše molitve, s katerimi ste me spremljali med mojo boleznijo.
Upam, da bomo prav po molitvi ostali vedno povezani.

Božični prazniki so že tu in želim vas kratko nagovoriti. Rojstvo božjega
Sina je eden največjih dogodkov v človeški zgodovini. V Jezusu Kristusu je
Bog prišel med nas. Postal je naš brat, prijatelj, sopotnik, vsakemu blizu, v
vsem podoben nam, razen v grehu. Čeprav je med njim in nami tako velika
razlika, on je naš Bog in Odrešenik, mi pa navadni, slabotni ljudje, se nas
Gospod nikoli ne naveliča. Bog ni prišel na svet samo pogledat in na kratek
obisk. Naš Odrešenik je Emanuel, kar pomeni Z nami je Gospod. Prišel je
k nam in ostaja pri nas. Za vsakega posebej se zanima, vsakemu se približa
z vso pozornostjo, nevsiljivostjo in ljubeznijo, kakor da bi bila on in jaz
sama na svetu. Bog se postavlja ob nas na isto raven. Upošteva naše
človeške, duhovne in umske zmožnosti ter čaka, da zaslišimo njegov glas,
da mu odpremo vrata svojih src, ga sprejmemo v svoj dom in v svoje življen-
je.

Marsikdo med nami ima vtis, da je od vseh pozabljen, nepomemben in
nepotreben in da se nihče ne zmeni zanj. Božični praznik nam pravi, da
temu ni tako. Emanuel - Bog z nami - je z nami vsak praznični in delovni
dan našega življenja. On nam povsod sledi. In če Kristusa sprejmemo kot
izkušenega voditelja in prijatelja, kot edinega Odrešenika, bo naša
osamljenost nekoliko manjša, notranje veselje in čutenje pa veliko večje.

Za božič in novo leto vam v imenu vseh slovenskih škofov in v svojem imenu
voščim obilo notranjega miru, osebnega zadovoljstva, svetlega upanja in
prepričanja, da bo novorojeni Odrešenik z nami vse dni novega leta.

Metod Pirih, koprski škof
in narodni ravnatelj za Slovence po svetu

POT SLOVENSKE CERKVE MED ROJAKI JE DOLGA ŠTIRI DESETLETJA

Župnija Oberhausen-Essen

Pod križem – zahvalno somaševanje za vse, ki so hodili "pot, dolgo štiri desetletja..."

Slovensko izseljevanje dobi zaznavnejši pečat od leta 1880 naprej. Večinoma so tedaj začeli odhajali obubožani kmetje v Ameriko ter Westfalijo. Pred 100 leti, leta 1898, nastane v Porurju prvo slovensko društvo Ilirija v Essen-Borbecku. Kasneje najdemo na tem koncu že kar 52 moških društev, ki so se v večini imenovala po zavetnici rudarjev sv. Barbari. Za združenje žena se ustali ime bratovščina, teh najdemo v tem času 9. V župniji Naše ljube Gospe v Hombergu je še danes župnijska zastava, ki je bila nekdanj znamenje rožnovenskega združenja slovenskih deklet in žena.

Nov val slovenskih priselencev je prišel po prvi svetovni vojni. Tedaj je

Naših štirideset let – po domače in z dostojno slovesnostjo

do neke mere že organizirana duhovna oskrba zanje. Nekateri nemški duhovniki so se naučili slovenskega jezika, kot npr. vikar Teodor Tensundern v Gladbecku, kaplan Becker v Duisburg-Haambornu, duhovnik Hegenkötter v Moers-Meerbecku.

Med obema vojnama število izseljencev še naraste. Samo v Porurju jih je že 45.000. Močne so skupine v rudniških področjih Evrope, v Belgiji, na Nizozemskem, v Franciji. Odgovornosti za te ljudi se vedno bolj zaveda Cerkev na Slovenskem. Tedanji ljubljanski škof Jeglič že začne pošiljati mednje duhovnike iz domovine.

Izseljevanje po drugi svetovni vojni se nadaljuje. Lahko ga zakoličimo

Essen, 25. 10. 1998, nasmeš za spomin, Bogu hvala za včeraj s prošnjo za jutri

nekako v tri obdobja. Takoj po končani vojni na Koroško prebeži 12.000 domobrancev in najmanj 10.000 civilistov.

V letih 1955 pa nekako do 1962 je doba pobegov mladih prek meje. Prek zbirnih taborišč v Avstriji odhajajo na porursko področje, kjer je industrija najbolj potrebovala delovno silo, pa tudi drugam. Ta številka se giblje okrog 10.000.

V to obdobje spada ustanovitev naše župnije, ko škof Rožman napoti duhovnika v Oberhausen in Essen, kjer je bilo tedaj že približno 6 tisoč Slovencev.

Sledi še zadnje obdobje gospodarskega izseljevanja v evropske dežele tja do leta 1972. Vrhunec pomeni leto 1970, ko naj bi po ocenah bilo samo v Nemčiji okoli 70.000 Slovencev.

Preselitveni tokovi evropskih dežel so narekovali tudi Cerkvi nove pastoralne naloge, ki jih prej ni poznala. V iskanju teh nastane najprej institucija narodnih delegatov za posamezne dežele. Leta 1952 je izšel dokument Exul familia, ki prinaša prve poskuse cerkvenopravne ureditve duhovne oskrbe migrantov. V ta čas pade "rojstvo" prve slovenske personalne župnije (1958) za Porenje -

Velika sveča z brezjansko Marijo Pomagaj ostaja v Kevelaerju kot trajen spomin na Slovence.

Skupaj z vami delim radost ob 40-letnici Slovenske katoliške misije v Oberhausnu. 40 let je dokaz življenjske moči te ustanove in lepa priložnost, da se zahvalite Bogu, ki vas je razsvetljeval, da je ta ustanova nastala, in jo ves čas blagoslavljal s svojimi bogatimi sadovi, ki so zagotovilo za prihodnost.

Svojo hvaležnost izražam vsem duhovnikom, diakonu Stanislavu Čeplaku ter tolikim laikom, živim in rajnim. Naj Gospod da živim svojo pomoč in varstvo, rajnim pa večno srečo pri sebi.

Za vse dosežene uspehe na verskem, kulturnem, narodnem in drugih področjih se vam prav iskreno zahvalim. Obenem pa vas prosim, da bi prek Katoliške misije še naprej spoznavali, poglabljali in ohranjali svoje korenine in mnogovrstne vrednote.

Prisrčno vas pozdravljam in blagoslavljam.

Metod Piriš, koprski škof
in narodni ravnatelj za Slovence po svetu

Ko se spominjate 100-letnice prvega slovenskega katoliškega društva med takratnimi rudarji na severu Nemčije in ko obhajate 40-letnico slovenske župnije v Oberhausnu, Vas iskreno in prisrčno pozdravljam v imenu Slovenske škofjske konference, v imenu vseh slovenskih škofov, posebej pa v svojem imenu, saj je med Vami največ izseljencev prav iz mariborske škofije. Jubilej je priložnost, da s hvaležnostjo pogledate v preteklost in se z upanjem zatečete v prihodnost.

Štiridesetletno preteklost, ki je zaznamovana s povojnimi dogodki v matični domovini, izročite Božjemu usmiljenju. Ne želimo odpirati starih ran, ki so številne naše rojake prisilile, da so si morali poiskati drugo domovino v tujini. Vse krivice in povojne dogodke, ki so Vaše očete in matere pa tudi Vas vodile v tujino, izročite Božjemu usmiljenju. Sedanjost, ki ste jo zgradili in izoblikovali z vero in zvestobo svojemu prepričanju, izročite Božji ljubezni. Prihodnost, ki je še negotova in nevidljiva za vse narode Evrope in sveta, pa izročite Božji previdnosti.

Dragi rojaki! Ob vašem dvojnem jubileju Vam iskreno čestitam, se zahvaljujem za Vašo zvestobo Bogu in domovini, veri in slovenski identiteti, ki jo je izpovedal naš svetniški škof Slomšek z znanimi besedami: "SVETA VERA BODI VAM LUČ, MATERIN JEZIK PA KLJUČ DO ZVELIČAVNE NARODOVE OMIKE."

Naj Vas, dragi rojaki, in Vašega dušnega pastirja spremlja obilje Božjega blagoslova, varstvo Božje Matere Marije in priprošnja svetniškega škofa Antona Martina Slomška.

Pozdrav v Gospodu in apostolski blagoslov Vam pošilja

dr. Franc Kramberger, mariborski škof

Množica v dvorani med kulturnim programom, prelat Heming, zastopnik škofije Essen (levo), veleposlanik dr. Naberžnik (desno)

Slovenska pesem, cerkvena in domača, odpira srce in duha...

Westfalijo, najprej s sedežem v Oberhausnu, potem v Essnu. Končno se ustali ime župnija Oberhausen, ker tam biva duhovnik.

Za teh 40 let služenja rojakom v organizirani župnijski skupnosti, s hvaležnostjo do Cerkve na Slovenskem in

Mati Slovencev, prosi za nas... Romanje v Kevelaer na rožnovensko nedeljo

Cerkve v Nemčiji, ki nam to služenje omogočata, smo se Bogu zahvalili lani v oktobru.

Prvi del naše zahvale smo izrekli s sv. daritvijo v Marijinem narodnem svetišču v Kevelaerju na rožnovensko nedeljo. Medse smo povabili münsterskega pomožnega škofa dr. Vossa, ki je v svoji škofiji odgovoren za pastoralo priseljencev. S svojo preprostostjo in človeško toplino nas je pristrčno opogumil za nadaljnjo življenjsko pot. Iz množice slovenskih grl so mogočno zadonele pete litanije Matere božje pred milostno kapelo. V spomin na slovensko prisotnost smo v trajen spomin med množico spominskih sveč postavili tudi našo s podobo brezjanske Matere božje. V vrsti sveč evropskih narodov bo s pripisanim zgodovinskim orisom živo pričala o Slovencih rodovom za nami. Marijinemu varstvu smo izročili vse naše rojake ter prosili za božji blagoslov za naprej.

Osrednjo slovesnost z zahvalnim somaševanjem, priložnostnim kulturnim programom ter družabnim srečanjem smo ob lepi udeležbi rojakov in mnogih gostov praznovali 5. oktobra v Essnu, v cerkvi sv. Gertrude blizu stolnice. Ker ima slovenska župnija svoj sedež v essenski škofiji (sicer obsega kar štiri škofije: Aachen, Essen, Münster in nadškofijo Paderborn) smo medse povabili prelata Heminga, voditelja pastore priseljencev te škofije.

V mašni spomin smo vpletli rajne rojake, živeče, hvaležno smo izrekli zahvalo vsem dosedanjim dušnim pastirjem: **dr. Zdešarju, Cirilu Turku**, rajnemu **g. Ivanu Ifku, Alojzu Škrabi, Pavlu Uršiču, msgr. Janezu Puclju** in priporočili Bogu sedanje delavce, sodelavce, rojake.

Morda nekoliko tiho in umirjeno navzven, a z notranjim ponosom in veseljem smo proslavili teh naših štirideset let župnije in utripa njenega srca - naših rojakov...

Westfalija-Porenje, dežela s 34.000 km², z 20 milijoni prebivalcev, dežela kot eno samo človeško mravljišče, prepredena s tolikerimi cestami, nekoč dežela rudnikov, dima in težke industrije, v svojih nedrih še nosiš tisoče slovenskih rojakov. Imena tvojih mest, kjer utripa danes tvoja župnija - Oberhausen, Essen, Eschweiler, Ratheim, Krefeld, Moers, Wetter, Hamm, Castrop, Gütersloh in mnogo drugih, kjer utripajo srca rojakov.

O, ti dežela tolikerih slovenskih upov in bolečin... Tvoja župnija gre s teboj v novo desetletje, zlatemu jubileju naproti.

A. Z.

Iz nagovora dr. Janeza Zdešarja

Tisti časi, kot veste, niso bili vedno lahki. Pestile so nas težave vžvljanja v novo, nam še tujo državo in družbo. Življenje v barakah, delo v rudnikih, neznanje jezika, ločitev od domačih, daleč od družine, vse to nas je težilo in hromilo. Pomagali smo si, kakor smo si pač mogli in znali.

S seboj pa smo vendar prinesli nekaj dragocenega, od česar se nismo ločili in kar je bilo vedno v nas in z nami: to sta bili slovenska beseda in katoliška vera. Teh vrednot si nismo pustili vzeti, spremljata nas in iz njih živimo vsa ta desetletja. Naše župnijske skupnosti in občestva nam ju posredujejo in ohranjajo - kljub občasnim poskusom v preteklosti, da bi ju onemogočili ali pa našo edinstvo uničili. Zato iskreno želim, da bi ti dve vrednoti še naprej skrbno gojili in iz njih živeli.

Morda vaši otroci in vnuki ne obvladajo več materinščine, a nekaj ste jim gotovo dali: globoko spoštovanje do korenin, iz katerih so pogнали. Naša domovina in naš jezik sta preveč lepa, da ne bi mogli biti nanju tudi v tujini ponosni.

Iz nagovora msgr. Janeza Puclja

Ob slovesnem dnevu, ko se praznuje delovanje neke ustanove, je treba najprej poudariti, da je vse dejanje in nehanje, ki ga imamo v mislih, zasluga posameznikov, ki so se v tej župniji zavzeli za skupnost in skupno dobro. Spominjamo se tistih, ki so na začetku zasnovali in uresničili prve zastavljene cilje. Pridružili so se jim drugi ljudje, ki so bili pripravljeni delati in v svojem času opraviti naloge do župnije. Ob praznovanju 40-letnice delovanja slovenske župnije v Pourju se moramo še posebej spomniti duhovnikov. Začetke je zasnoval msgr. Janez Zdešar, ki zaradi zdravstvenih razlogov danes, žal, ne more biti med nami. Ob njem in za njim so bili voditelji župnije Ciril Turk, Ivan Ifko, Alojzij Škraba in Pavel Uršič. Zdaj z vami nosita odgovornost in skrb g. Alojz Zaplotnik in diakon Stanislav Čeplak. Nobena druga fara med Slovenci v Nemčiji nima tovrstne pomoči.

Ne le v župnijo kot ustanovo, ampak v ljudi, ki v njej prebivajo, je vtkana ljubezen in srčna kri vseh njenih duhovnih vodnikov. Prav tako je vtkana v farnem življenju in s tem v skupnost Slovencev ljubezen njenih faranov. Skupnost ustvarja le predanost posameznikov skupni stvari. To se kaže v vsaki skupnosti, še posebej pa v župniji, ker je ta skupnost postavljena na temeljih vere v Boga. To ni le odnos med ljudmi, ampak je odnos med nami z vezjo božje ljubezni. Samo Bog, ki vse vidi in nas pozna do dna duše, On ve za vsakega od nas, koliko je dal in koliko je prejel.

ZADNJE NOVO LETO

Ni pogosto, da bi se stvari zgodile tako, kot smo pričakovali, si želeli in upali. Tomažu se je tokrat njegovo pričakovanje uresničilo. Kot da bi se vse dogajalo po nekem že davno napisanem scenariju. In zdelo se mu je, da je imel takrat, ko se je v vlaku peljal domov v Slovenijo, prav ta scenarij pred seboj. Bog ve, kaj je bilo res. Je morda res videl vnaprej božično dogajanje ali pa si je le vse tako močno želel, da se je usoda morala ukloniti njegovemu pričakovanju. Sanja se je resnično potrudila, da bi božič preživel tako, kot je menila, da si ga želita doživeti Tomaž in Pavla.

Stol

Tisti dnevi pred božičem so bili prav nepozabni. Obdajal jih je poseben, tihi mir. Toda, ne da bi bilo dolgočasno. Sploh ne, prej nasprotno. Vsa hišna opravila, z vsemi pripravami na praznik vred, so bila, kot da jih preveva blagoslov Otroka, ki prihaja. Pravzaprav vsi vemo, da je že tukaj, da je tu od začetka sveta in da drugače sploh ne more biti, a vendar ga pričakujemo, vsakokrat znova. Vselej z drugačnim hrepenenjem, vsako leto, kot da je prvič. In - Tomaž se je nehote zdrzil - kot da je zadnjič. Zadnjič? Nekaj se je v Tomažu uprlo. Kako se more v to pobožično razmišljanje prikrasti takšna moteča misel. Takšen preblisk iz nekega drugega, mrzlega sveta. Tomaž je priprl oči in čakal, da misel dozori, da se vznemirjena gladina njegove duše umiri. "Morda je to povezano z bližajočim se koncem leta. Morda je to zato, ker zunaj ugaša dan in se bliža noč. Ali pa zgolj zato, ker mora vse biti prej ali pozneje zadnjič. Vemo, da tako mora biti, pa če nam je všeč ali ne. Zadnji božič, zadnja Sveta noč, zadnje silvestrovanje, zadnje pričakovanje novega leta," je govoril samemu sebi. Začuda pa Tomaž ni videl teh svojih misli v mračnih barvah, a tudi v svetlih ne. Bile so barve zemlje, trav, neba; barve vsakdanjega iskanja, majhnih in

velikih pričakovanj. Bile so odsev preteklosti, ki se prav ta trenutek preliva v prihodnost, ta pa se na koncu izlila v morje brez obzorja.

"Zakaj naj bi mi zavdale takšne misli?" je Tomaž prisluhnil tiktakanju več kot sto let stare ure. Zakaj in čemu? Saj silvestrovo pomeni le možnost, da se naslednji dan začne novo leto. In zadnji božič? Da, zadnji božič...? Zadnji božič je praznik, ki se začne in ne neha. Zadnji božič je nedoumljivo veliko pričakovanje s hkratnim še bolj nedoumljivo velikim Odgovorom. Razsežnost časa ostane na oni strani, na drugi strani. Ostane nekje daleč

spodaj. Takšna je kot decembrske in januarske megle, ki jih gledaš z vrha Storžiča, ko se skupaj z njim dvigaš v brezčasnost slapov luči in v sinjo tišino globin onstran razdalj. Pričakovanje in Odgovor se zlijeta v Eno. Tako kot se svetloba sonca in njegova toplota neločljivo zlijeta v en sam žarek, in če premine svetloba, tudi toplote ni več. Ni več sončnega žarka na valujočih travah. Zavladata tema in hlad. Toda pod to temo in pod tem hladom vre življenje. Tema in noč pomenita življenju čas pričakovanja, tišino pred novim rojstvom svetlobe, vero v vstajenje.

Trave, kamni, ptice in drevesa bodo vsako noč znova in znova čakali na svetlobo, na jutranje sonce. Čakali, upali in pričakovali bodo tako dolgo in s takšno nepremagljivo vero, da se jim vstajenje jutranje zarje naslednjega dne sploh ne more izneveriti. Sin človekov bi rekel: vaša vera je ustvarila novo jutro. In če kamni, ptice, trave in drevesa zmorejo takšno vero, takšno upanje, pa ju človek ne bi zmoget! Ob vsakem večeru za novo jutro. Ob vsaki soboti za nedeljo. Ob vsakem silvestrovem za novoletno jutro. In tudi ob vsaki smrti za novo življenje.

Jože Urbanija

OLTAR

V Prvi Mojzesovi knjigi je pripoved, kako je očak Jakob na enem svojih potovanj prebil noč tako, da si je dal za podglavje kamen. V sanjah se mu je odprlo nebo in videl je lestev, ki je segala od zemlje do nebes. Angeli so hodili gor in dol in na vrhu lestve se je prikazal Bog in Jakobu obljubil, da bodo njegovi potomci tako številni kot prah zemlje. Jakob je zjutraj, ko se je prebudil iz sanj, postavil kamen na posebno mesto, zlil nanj olja in ga tako naredil za oltar.

Oltarji so bili v mnogih verstvih in tudi v judovstvu spomeniki iz kamna, zemlje ali kovine, na katerih so izlivali ali sežigali žrtvene darove kot izraz češčenja Boga ali bogov. Prakristjani v Jeruzalemu so v začetku še obiskovali tempelj z njegovimi oltarji za kadilne in žgalne daritve. Toda vedno bolj so postajali tuji v tem templju, dokler ga niso Rimljani za vedno razdejali.

Za kristjane je postal namesto starih oltarjev Kristusov križ novi oltar: mučilni les, na katerem je Kristus kot izraz ljubezni daroval svoje življenje za grešnike, ki so ga pripeljali na križ. Kristjani so od samega začetka obhajali evharistijo, kakor jim je naročil Kristus pri zadnji večerji: "To delajte v moj spomin." Sprva še niso imeli cerkva in so obhajali sveto skrivnost v stanovanjih pri navadnih mizah. Toda kar so obhajali, ni bil navaden obed v spomin na Jezusa, temveč navzočnost njegovega trpljenja in smrti, navzočnost daritve na križu, pri kateri sta bila duhovnik in žrtev identična.

Ni moglo biti dvoma, da bo ta véliki dogodek zemlje in nebes presegel preprostost dnevnih sob in jedilnic, kakor hitro bo krščanstvo iz podzemlja stopilo v javnost in za bogoslužje zgradilo cerkve. Sredi teh cerkva stoji od tedaj dalje oltar. V začetku je bil samo eden: znamenje za edinega odrešenika Jezusa Kristusa in eno

evharistijo. Praviloma je bila narejen iz kamna: skala na Golgoti, na kateri je stal križ. Pozneje je bila ta lepa simbolika zatemnjena. Postavljali so mnogo oltarjev in nad njimi gradili nadstavke, ki so bili večinoma zelo lepi, umetnine visoke stopnje. Vendar pa je preprosta kamnita miza, odprta na en ali na štiri stebre, kot jo prosto stoječo pred ozadjem apsidnih mozaikov še danes najdemo v starih cerkvah v Raveni, znamenje z nenavadno močjo. Veliko današnjih "ljudskih oltarjev" je sicer preprostih, manjka jim pa tisti "sijaj plemenite preprostosti", ki ga je zadnji koncil želel za vso liturgijo Cerkve. Česa vsega danes ne postavljajo in odlagajo na oltar, čeprav je to brez vsakršne medsebojne zveze: konfeksijske svetilke, cvetlične lonce, knjige in listke. Pogled na novi obred posvečenja cerkve in posvečenja oltarja bi moral pravzaprav zadostovati, da bi napravili konec toliki neokusnosti.

Pri slovesnem posvečenju se v sredini in na štirih vogalih oltarja izlije sveta krizma in nato mazili vsa oltarna miza: oltar je simbol za Kristusa mesijo, kar pomeni v prevodu "maziljenec". Nato se na oltarni plošči zažge kadilo: znamenje za k Bogu se dvigajoče molitve svetnikov. Slednjič se prižgo luči in postavijo na oltar z besedami:

"Kristusova luč naj sveti na oltarju, naj odseva v življenju vseh, ki imajo delež pri Gospodovi mizi". Pod oltarno ploščo se praviloma pokopljejo trudi relikvije: spomin na življenjsko daritev svetnikov, ki izvira iz Kristusove daritve.

"Moj dom so tvoji oltarji, Gospod," poje neki psalm. Trdno zgrajeni zaznamujejo oltarji, kot jih hoče Cerkev, kraje, na katerih se lahko iščoč zadržujejo in ustanavljajo.

(Iz knjige krškega škofa
E. Kapelarija
Znamenja)

ALI SMEJO LOČENI IN SPET POROČENI PREJETI OBHAJILU?

Vprašanje izhaja iz stiske vesti, kajti danes je mnogo kristjanov ločenih. In veliko se jih spet poroči. Drugič seveda samo civilno. Tak 'zakon' pa pred Cerkvijo ni zakon. Pogosto se dogaja, da je ta drugi 'zakon' bolj skladen kot prvi. In tu se marsikdo vpraša, ali ni Cerkev pretrda v svojem načelu, da ti ljudje ne smejo prejeti svetega obhajila.

Kako je s tem? Kako, da nekateri ločenci kljub temu hodijo k obhajilu?

Navadno je to vprašanje izrečeno sz potišanim glasom, kakor da bi ne želeli, da ga sliši širši krog ljudi. Postali smo obzirni, morda je to kdaj tudi nezdrava obzirnost.

Leta 1994 smo obhajali mednarodno leto družine. Takemu namenu se je seveda z veseljem pridružila tudi Katoliška cerkev. Sodelovala je na mnogih srečanjih, ki so obravnavala in ocenjevala položaj današnje družine ter nujne naloge v njej in v zvezi z njo. Kot pomoč v pravem krščanskem ovrednotenju družine je tedaj izšlo tudi posebno papežovo pismo škofom glede učenja o teh vprašanjih. Pismo obravnava družino iz mnogih življenjskih vidikov. Seveda se dotika tudi takih vprašanj, kot je naše zgoraj. Izbrali smo nekaj odlomkov iz tega pisma, ki pojasnjujejo nauk Cerkve glede zastavljenega vprašanja.

1. Mednarodno leto družine je zelo pomembna priložnost, da znova odkrijemo pričevanja ljubezni in skrbi Cerkve za družino' in hkrati ponovno predložimo neprecenljivo bogastvo krščanskega zakona, ki je temelj družine.

2. V tej zvezi zasluži posebno pozornost težave in trpljenje tistih vernikov, ki se nahajajo v neurejenih družinskih razmerah. Pastirji so poklicani, da jim izkazujejo Kristusovo ljubezen in materinsko bližino Cerkve; sprejemajo jih z ljubeznijo in jih spodbujajo k zaupanju v božje usmiljenje ter jim modro in

spoštljivo svetujejo pot spreobrnjenja in sodelovanja v življenju krščanskega občestva.

3. V zavesti, da avtentično razumevanje in pristno usmiljenje nista nikoli ločeni od resnice, je dolžnost pastirjev, da tem vernikom priključijo v spomin nauk Cerkve glede obhajanja zakramentov, zlasti glede prejemanja obhajila. V zadnjih letih so bile v različnih krajih sveta glede tega vprašanja predložene različne pastoralne rešitve, na temelju katerih gotovo ne bi bilo mogoče dati splošno dovoljenje ločenim in ponovno poročenim za prejem obhajila, vendar pa bi mogli prejemati obhajilo v določenih primerih, ko bi se po sodbi svoje vesti čutili za to upravičeni. Taki primeri so tedaj, ko so bili s strani sozakonca povsem krivično zapuščeni, čeprav so se iskreno trudili za rešitev prejšnjega zakona, ali ko so prepričani glede ničnosti prejšnjega zakona, čeprav tega ne morejo dokazati v zunanjem območju; ali ko so že prešli dolgo pot razmišljanja in pokore; ali ko zaradi upravičenih moralnih razlogov ne morejo sprejeti dolžnosti ločitve.

Z nekaterih strani so prišli predlogi, da bi se ločeni in ponovno poročeni o objektivnem spoznanju dejanskega stanja morali pogovoriti z modrim in izkušenim duhovnikom. Ta duhovnik pa bi bil dolžan spoštovati njihovo morebitno odločitev v vesti glede prejemanja obhajila, čeprav to ne bi pomenilo uradnega dovoljenja.

V teh in podobnih primerih naj bi šlo za tolerantno in dobrohotno pastoralno rešitev, da bi tako pravilno rešili različne primere ločenih in spet poročenih.

Nadaljevanje prihodnjič

MAMI, ALI NISMO TU DOMA?

Za nami so lepi božični in novoletni prazniki, ki so bili čudovita priložnost, da se z Novorojenim prerodimo tudi mi in pustimo Božji ljudomilosti, da nas prevzame in prenovi. Sleherni, ki si je v teh svetih dneh prizadeval za takšno posvečenje, je postavljал trdne temelje, na katerih bo gradil vse leto. Marsikdo je praznoval v Sloveniji in tako še močneje doživljal božično dogajanje. Vsa ta doživetja so za nami, a pustila so semena, ki bodo vzklikla in rastle vse leto ter tako pripravljala slehernemu med nami in ljudem okrog nas lepe in osrečujoče trenutke v osebnem, zakonskem, družinskem, župnijskem, narodnem in delovnem okolju.

Naj ste zdomci še tako 'udomačeni' v tej ali oni deželi, ki vam je bolj ali manj naklonjena, vedno še nekaj manjkat: tisto, kar ste zapustili - dom. **To tiho bolečino, ki zna včasih glasno spregovoriti**, nemalokrat spremlja še druga. Mnogi med vami jo namreč doživljate ob odraščajočih otrocih, ki se oddaljujejo od slovenstva in se stapljajo v eno z deželo, kjer ste sedaj.

Pred odhodom iz New Yorka sem obiskal Branceve, ki živijo kaki dve uri iz mesta, a se redno udeležujejo nedeljske maše in so nadvse dejavni pri župnijskih in narodnih dejavnostih pri sv. Cirilu. Ko je tekla beseda o tem, kako njihovi otroci Andrej (16), Mojca (14) in Matej (12) doživljajo Slovenijo in ZDA, je Mija povedala, da je za njene otroke dom tam, kjer so zdaj: v Pensilvaniji. To je ponazorila z dogodkom, ki se je pripetil pred vsemi svetimi, ko je naznanila, da bo šla za praznike domov. Mojca jo je začudeno pogledala in vprašala: **"Mami, ali nismo tu doma?"** Da, za otroke sta dom in domovina tam, kjer živijo, hodijo v šolo, imajo svoje vrstnike in načrtujejo prihodnost. Toda to ne pomeni, da bi Brancevi otroci ne cenili slovenštva. Prav nasprotno, skupaj s starši **zavzeto sodelujejo v slovenski župniji**. Tako so npr. pri miklavževanju vsi trije nastopili s pomembnimi vlogami in jih brezhibno, s talentom in v lepi slovenščini tudi odigrali.

Ena od nadvse pomembnih, če ne najbolj pomembna stvar, pri posredovanju narodnih in verskih vrednot otrokom je **dejavno sodelovanje staršev v narodnem in verskem okolju slovenske župnije**. Starši so otrokom vedno zgled in klic k posnemanju, še zlasti v letih, ko otroci postavljajo temelje lastne osebnosti. Poleg tega je župnijsko okolje za otroke priložnost za srečanje z vrstniki in navezovanje prijateljstev, za prve nastope in uveljavljanje v javnosti. Vse to **pozitivno oblikuje njihovo osebnost** in s tem tudi naklonjen odnos do narodnega in verskega okolja, v katerem se počutijo sprejete in potrjene, zato jim je tam tudi lepo in prijetno. Take pozitivne izkušnje so dobra podlaga, da bo tudi druga generacija in naslednje imele slovenstvo za vrednoto, ki jo bodo hoteli ohraniti in gojiti. Če otroci namreč vidijo, da si starši prizadevajo za rast in življenjskost slovenske župnije, potem zaznajo v tem vrednoto in jo privzamejo. To sem opazoval že v študijskih letih v Parizu, kjer je druga generacija ohranila vero in slovenstvo, zraven pa so danes uspešni Francozi.

Mesec januar je dobil ime po rimskem bogu Janusu, ki je bog mestnih in hišnih vrat, začetkov in koncev. Zato ga upodabljajo z dvema obrazoma: z enim gleda nazaj, z drugim naprej. Takšen Janus je vsak človek, zdomec pa še na poseben način. **Korenine ima namreč v Sloveniji, krošnjo pa poganja na tujem** in tam tudi obira sadove. Marsikdo živi to izključujoče, celo tragično, a to še zdaleč ni edina možnost. Skladnost med koreninami na eni strani ter krošnjo in sadovi na drugi lahko zdomec najde in ustvarja z dejavnim sodelovanjem v slovenski župniji ter v njej krepki in obnavlja narodne in verske vrednote. Težko je, če si sam, se je Adam potožil Bogu, beremo v Svetem pismu, a nič manj ni težko biti Slovenec na tujem. Prav zato, da bi premagali osamljenost in iz nje izvirajoči občutek nesreče - ni srečanja - pošilja naša Cerkev med zdomce duhovnike. Njihovo poslanstvo je zbirati in povezovati, plesti in utrjevati novo zavezo v Jezusovem imenu med Slovenci. Toda tudi duhovnik lahko ostane sam in ne uresničuje svojega poslanstva, če se mu ne pridružijo ljudje, ki se ga veselijo in pozdravljajo njegovo plemenito poslanstvo. Duhovnik sam še ni živo občestvo, nasprotno, **občestvo se rojeva in živi iz volje in prizadevanj, ljubezni in potrpljenja** vseh tistih, ki nočejo, da bi izgubili oni ali njihovi otroci ta dva čudovita in osrečujoča Božja darova: vero in slovenstvo.

Drago Ocvirk

SKRBI ZA DOMOVINO

Tista dežela, v kateri je kdo bil rojen ali izrejen ali v kateri stanovitno prebiva, se imenuje **rojstna ali domača dežela**, domovina, očestvo ali očevina. V domovini dobi vsakter prebivalec potreben živež, nauk v potrebnih in koristnih znanostih, dobi brambo in varnost svojega življenja in premoženja in marsikatero druge dobrote, katere mu pomagajo življenje in zdravje ohraniti in svoj visoki večni namen doseči. Vsakteri tedaj zadobi od svoje domovine mnogotere in velike dobrote. Zato je vsak prebivalec svoji domači deželi hvalo, ljubezen in pomoč dolžen. To hvaležnost, ljubezen in pomoč imenujemo sploh domovinsko ljubezen. Domovinska ljubezen ali domoljubje je tedaj dolžnost vsakterega podložnega.

Kaj ima tedaj storiti, kdor domovino ljubi? Kdor svojo domovino ljubi, se bo vsega veselil, kar srečo domovine poviša; srce ga bo bolelo, če jo nadloga in nesreča zadene; vse njene prigodke bo v srcu občutil. Prerok Jeremija je v srcu občutil vse nadloge svoje domovine in je žaloval nad njenim razdejanjem v svojih žalostnih pesmih. Jezus je jokal nad Jeruzalemom.

Kdor svojo domovino ljubi, ji iz srca vse želi, kar je zanj dobroga in koristnega. Svojo domovinsko ljubezen tedaj tudi s tem skazujemo, da ji vse dobro in koristno iz srca želimo.

Ali ne bilo bi dosti vse vesele in žalostne prigodke svoje domovine v srcu čutiti in ji vse dobro in koristno iz srca želeti; dober deželan je tudi pripravljen z besedo in dejanjem v potrebi svoji domovini po svoji moči pomagati, in skrb, vse odvrniti in obvarovati, kar bi ji bilo škodljivega in nevarnega. Tudi s tem tedaj **skazimo domovinsko ljubezen**, da radi in radovoljno vse storimo, kar srečo domovine poviša, in si prizadevajmo, vso škodo od nje odvrniti.

Kaj je domovini res koristno ali škodljivo, kaj njeno srečo poviša ali pomanjša, to najbolje tisti razsoditi ve, kateri potrebe vse dežele pozna in za srečo vseh podložnih skrbi, in ta je deželni oblastnik, cesar. Deželni oblastnik dajo tedaj postave in povelja v spolnjevanje vsem podložnim in ukažejo s tem vsakteremu, kaj da naj stori ali opusti, da se sreča po domovini ohrani in poviša. Kdor tedaj svojo domovino ljubi, postave in povelja deželnega oblastnika rad, natanko in vselej spolnjuje.

V božjo čast in za povišanje kreposti in pobožnosti morajo cerkve ali božje hiše, šole ali učilnice biti; k temu je treba duhovskih in deželskih učnikov in prednikov; treba je cerkve in učilnice zidati in popravljati. Da se ohrani red in pokoj, varnost življenja in premoženja in se postave in povelja deželnega oblastnika spolnjujejo, so uradi, sodniki in drugi predstojniki potrebni, katere mora domovina živeti. - Da se kupčija zlajša in poviša, da se obilni domači pridelki drugam pošiljajo in druge potrebne reči od drugod vozijo, se morajo ceste in mostovi narejati in v dobrem stanu ohraniti. - Za oskrbljenje ubogih, vdov in sirot, bolnikov in hromcev so posebne oskrbne hiše ali naredbe potrebne. - Da se vnanji sovražniki domovini odvrčajo, so potrebni vojaki in vojskine trume. Ti morajo preživljeni, oskrbljeni in s potrebnim orodjem prevideni biti, in še druge branilne naredbe se morajo narediti.

(Ponovilo, 1854)

Kdor svojo domovino resnično ljubi, bo tedaj tudi svoje želje za srečo domovine k Bogu pošiljal, večkrat presrečno bo zanj molil.

SKUPNA POT V CERKVI

Pojem in pomen sinode

Beseda sinoda izhaja iz grškega jezika in pomeni skupna pot, skupno potovanje ali na kratko shod. Podobno kakor concilium (lat.) tudi sinoda označuje zbor oseb, ki pridejo skupaj, da bi preudarili in odločali o pomembnih vprašanjih.

V pojmovanju sinode obstaja **razlika med Vzhodom in Zahodom**. V vzhodnih Cerkvah se je vso zgodovino ohranila ustanova svetih sinod, ki delujejo v okviru posameznih patriarhatov. Na Zahodu pa so škofje sklicevali sinode zato, da bi sprejemali pomembne odločitve v stvareh verskega nauka in cerkvene discipline. Kasneje pa je krajevni škof skliceval svoje duhovnike, da bi z njimi pretresal pastoralna vprašanja za njihovo področje. Ti zbori so se imenovali sinode, medtem ko so se zbori škofov v vesoljni Cerkvi imenovali koncili.

Drugi vatikanski koncil je zelo poudaril pomen sinod: "Že od prvih stoletij Cerkve so škofje, ki so bili na čelu posameznih Cerkva, v občestvu bratske ljubezni in v prizadevanju za opravljanje apostolom izročene vesoljnega poslanstva, združevali svoje moči in svojo voljo, da bi tako delali za skupni blagor in za blagor posameznih Cerkva. Na ta način je prišlo do sinod, pokrajinskih koncilov in končno do plenarnih cerkvenih zborov. Ta sveti vesoljni zbor želi, da bi častitljive ustanove sinod in koncilov zaživele v novi moči, da bo tako bolje in učinkoviteje ter ustrezno sodobnim razmeram poskrbljeno za rast vere in ohranitev discipline v različnih Cerkvah" (Š 36).

To pobudo drugega vatikanskega koncila so v mnogih deželah že uresničili. V vesoljni Cerkvi pa je bilo po 2. vatikanskem koncilu do zdaj **devet škofovskih sinod** v Rimu, kjer so sodelovali tudi slovenski škofje. Pozitivna izkušnja kaže, da se ta oblika zbornega sodelovanja obnese. Posebno v času priprave na veliki jubilej želi Cerkev, da bi v krajevnih Cerkvah pripravili sinode. Papež Janez Pavel II. v svojem apostolskem pismu *Tertio millennio adveniente* piše: "Na poti priprave za srečanje z letom 2000 se vključuje vrsta sinod, ki se je začela po 2. vatikanskem cerkvenem zboru: splošne sinode in kontinentalne, pokrajinske, narodne in škofijske sinode. **Temeljna tema je evangelizacija, predvsem nova evangelizacija**, katere temelji so bili dani z apostolsko spodbudo *O evangelizaciji*

Pavla VI., objavljeno leta 1975, po tretjem glavnem zasedanju škofovske sinode. Te sinode so že po sebi del nove evangelizacije: nastajajo z vidika 2. vatikanskega cerkvenega zbora o Cerkvi; odpirajo **širok prostor udeležbi laikov**, opredeljujejo njihovo posebno odgovornost v Cerkvi; so izraz moči, ki jo je Kristus dal vsemu božjemu ljudstvu, ko ga je naredil deležnega lastnega mesijanskega poslanstva: preroškega, duhovniškega in vodstvenega... **Priprava na jubilej leta 2000 se tako udejanja na vesoljni in krajevni ravni v vsej Cerkvi" (TMA 21).**

Odločitev Slovenske škofovske konference na seji 26. maja 1997 pri sv. Jožefu v Celju, da najavi sinodo v Cerkvi na Slovenskem pred letom 2000, torej povsem ustreza priporočilom Cerkve in potrebam v našem času in prostoru. Vse, kar je bilo v tej smeri pri nas že storjenega s škofijskimi pastoralnimi zbori, je daljna priprava na ta pomembni dogodek.

dr. Anton Štrukelj, Izberi življenje

ZAPISALI SO...

VEČER, 8. 12. 1998 - Peter Žerjavič

LOKALNE VOLITVE

Po končanih lokalnih volitvah je v mestih - tako v občinskih svetih kot pri županah - opazen premik v levo, vendar so po drugi strani pomladne stranke, največ SLS, dobile večino županov in polovico glasov na volitvah v občinske svete.

Po naših izračunih je največ (44) županov neodvisnih, torej tistih, ki jih niso kandidirale politične stranke. Vendar številni "neodvisni" kandidati prihajajo iz političnih krogov ali so celo člani strank. Po kriteriju števila županov je slavila ljudska stranka, uspešni so bili v 40 občinah. LDS ima po novem 22 županov, socialdemokrati enega manj, krščanski demokrati so slavili v 19 občinah, Združena lista v osmih, po dva župana imata Demokratska stranka in Zveza za Primorsko, županski kandidati SNS in Slovenska obrtno-podjetniška stranka so zmagali v eni občini. Veliko skupino izvoljenih županov (30) je predlagalo skupaj več strank.

Liberalni demokrati, ki so sicer slavili na volitvah v občinske svete, vendar z nižjim odstotkom kot na parlamentarnih volitvah, so najbolj zadovoljni z rezultatom v največjih mestih. Tone Partljič je bil v Mariboru sicer poražen že v prvem krogu, neuspeh so doživeli v nedeljo še v Celju, vendar so zmagali na volitvah v občinske svete največjih mest in dobili prestižna županska mesta. V Ljubljani in Murski Soboti sta že v prvem krogu slavila Vika Potočnik in Anton Slavic, v drugem krogu še Črtomir Špacapan v Novi Gorici in Mohor Bogataj v Kranju. Skupaj z drugima dvema koalicijskima partnerjema, SLS in Desusom, so zmagali še v Novem mestu, s kandidatom Antonom Starcem. Županski kandidati LDS so zmagali tudi v manjših in srednjih občinah, kot so, denimo, Dobrovnik, Grosuplje, Prebold, Trebnje, Žalec ali Žužemberk.

Čeprav je na volitvah v občinske svete pred dvema tednoma ljudska stranka dobila vsega 11,8 odstotka glasov, kar je bistveno manj kot na parlamentarnih pred dvema letoma, so bili najboljši po številu županov. Posebno uspešni so bili v drugem krogu. Za največji uspeh štejejo zmagovalje Bojana Šrota v Celju, ki je s 56,8 odstotka glasov porazil zmagovalca iz prvega kroga, kandidata LDS

Jožeta Zimška. Podobno velja za uspeh v Postojni, kjer je prepričljivo slavil poslanec SLS in dosednji župan Josip Bajc.

Socialdemokrati so po besedah predsednika stranke Janeza Janše zadovoljni, saj so edina stranka, ki je enakomerno zastopana v mestnih in drugih, manjših občinah. Zadovoljni so tudi zato, ker so izboljšali volilni rezultat tako z lokalnih volitev pred štirimi leti kot parlamentarnih pred dvema letoma. Lokalne volitve po Janševi oceni napovedujejo oster boj, če bo parlament leta 2000 izvoljen po večinskem sistemu, saj so pomladne stranke na eni in ostale večje stranke na drugi strani zbrale skorajda enako število glasov.

Krščanski demokrati so bili sicer uspešnejši kot na zadnjih parlamentarnih volitvah, vendar so dobili manj glasov kot na zadnjih lokalnih volitvah. Na Gorenjskem imajo sicer celotno regijo (Žiri, Železniki) in so zelo uspešni, to predsednik SKD Lojze Peterle pripisuje dobremu delu lokalnih odborov. Ko ocenjuje izide lokalnih volitev, Peterle meni, da se je v večjih slovenskih mestih zgodil premik v levo.

Za ZLSD naj bi bile lokalne volitve pomemben preobrat, saj so po oceni predsednika stranke Boruta Pahorja proti pričakovanjem izboljšali volilni rezultat izpred dveh let. Največji razlog za slavlje pri ZLSD je prestižna zmaga Borisa Soviča v Mariboru.

DRUŽINA, 47/47 - Matej Leskovar

O KOMUNIZMU NA SLOVENSKEM

Ogled razstave Temna stran meseca v tivolskem Cekinovem gradu v Ljubljani

Kot veš, dragi bralec, lahko pogosto slišiva izjave o tem, da naj bi bil komunizem na Slovenskem popolnoma prijazen, da naj ne bi nikomur storil nič hudega, in celo, da naj bi nam v prejšnjem režimu šlo bolj. Zato me je toliko bolj zanimalo, kaj bo pokazala razstava, ki je niso pripravljali politiki, ampak ugledni slovenski zgodovinarji. Z drugimi besedami: naj antikomunizem za trenutek umolkne, spregovorijo naj dokumenti.

Ob prihodu na razstavo nas za dobrodoščilo sprejme fotografija procesa pred vojaškim sodiščem leta 1948. Kazen: smrt z ustrelitvijo. Nato se sprehajamo od teme do teme - in se pri tem spominjamo časa, ki ga ni več in ven-

darle je. Poboji, procesi, zapori, taborišča (natanko tako, koncentracijska taborišča, dragi bralec!), razlastitve, zaplembe, zamejci, emigracija, kultura, šolstvo, cenzura ... vse to nam tančico za tančico odstira resničnosti rdečega narobe raja v deželi pod Triglavom.

Nedvomno te bo zanimalo gradivo o odnosu komunističnega režima do Cerkve, o zapiranju duhovnikov, o preganjanju katoličanov... V množici gradiva je naravnost pretresljiva fotografija zažganega nadškofa Vovka. Posebej pa se ti bodo zdeli zanimivi zapiski, ki si jih je delal nadškof Vovk, potem ko se je vračal z udbovskih zaslíšanj. Nekatere udbovske obtožbe, ki jih preberemo pri Vovku, se zdijo silno moderne. Da so vsi duhovniki homoseksualci, denimo. Se je totalitarna metoda obračunavanja z nasprotnikom od tedaj spremenila?

Zanimiv se ti bo zdel tudi odnos komunističnega režima do kulture. Tukaj se je pokazala vsa domiselnost cenzorskih posegov ter vsa omejenost neizobraženih polbogov komunističnega panteona in njihovih prisklednikov. Tako ne moreva mimo seznama literature, ki po zmagi revolucije ni bila več dobrodošla. Kar pomeni, da so jo morali odstraniti iz knjižnic in odpeljati v papirnice, avtorje pa je zadela najhujša obsodba, izbris iz zgodovine.

Kaj je sporočilo razstave? Ko si jo boš ogledal tudi sam, boš videl, da jih je več. Morebiti boš ob ogledu vlek vzporednice z nekim drugim, prav tako poživljenim totalitarizmom, ki se je kakšnih dvanajst let bohotno šopiril po nemških deželah. Morebiti pa se boš nekoliko bolj ustavil tudi ob dejstvu, da so bili vodje Zveze komunistov "zavezani nasilju... Če se bodo tisti člani zveze komunistov, ki so hodili na partijske sestanke in brez problemov odločali o drugih (ali pa o ničemer), zavedeli, da je bilo to njihovo

početje v bistvu globoko krivično, bodo lahko razumeli totalitarni režim" (Vasko Simoniti). Dokler ne bo priznanja in obžalovanja, lahko še vedno pričakujemo domove "španskih borcev", Titovo cesto v Mariboru in dveh slovenskih mestih in nekaj podobnih izrazov češčenja, namenjenih voditeljem tega sistema, ki jih najdemo v Kopru in drugje po Sloveniji.

Za konec, dragi bralec, pa še tole: preden odideš z razstave, si lahko prebereš obsežen seznam odgovornih za (odkrite in prikrite) zločine komunističnega totalitarnega sistema na Slovenskem. Na seznamu so imena, ki jih poznamo in še danes krojijo naš vsakdanjik. Kdo nas torej uči demokracije? In kaj se je v Sloveniji zares (!) spremenilo?

DRUŽINA, 47/47 - Branko Rozman

TRIDESETLETNICA "TO" - BREZ NAJBOLJ ZASLUŽNIH

Ob tridesetletnici ustanovitve Teritorialne obrambe sta ministrstvo za obrambo in generalštab Slovenske vojske pripravila državno počastitev, ki se je najbolj zaslužni udeleženci osamosvojitvene vojne Janša, Peterle in brigadir Krkovič niso udeležili.

Krkovič je za svojo odločitev navedel dva razloga: to, da je bil slavnostni govornik Kučan, ki je bil leta 1990 med najodgovornejšimi za razorožitev TO, in to, da je bil znak za to proslavo sestavljen iz peterokake in iz simbola Slovenske vojske, kar je isto, kot če bi sedanja nemška armada narisala skupaj kljukasti križ in svoje današnje simbole.

Krkovič je prirediteljem sporočil, da vladajoča pokomunistična elita skrajno manipulira z dogodki iz bližnje preteklosti: načrtno zanika vojaški prispevek pri osamosvajanju Slovenije, prizadeva si za sodno rehabilitacijo nekdanjih napadalcev, povečuje enopartijski režim in ustvarja videz kontinuitete med partijskim totalitarizmom in demokracijo.

Janša je na tiskovni konferenci povedal, da stare sile zgodovino TO ponarejajo. Med drugim je ponovil očitek Kučanu, da je od 17. do 19. maja 1990 odlašal s sprejetjem sklepa o ustavitvi oddaje orožja TO jugoslovanski vojski, zaradi česar sta bili teritorialni obrambi odvzeti dve tretjini orožja, vredni 200 milijonov dolarjev.

Posnetek s 83. sestanka Zveze slovenskih izseljenških duhovnikov v Staffelsteinu

NOVI IZZIVI KLIČEJO K NOVIM ODGOVOROM

V nemškem mestecu Staffelstein blizu Bamberga je bil od 9. do 13. novembra 1998 že 83. sestanek Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Srečanja so se udeležili skoraj vsi duhovniki, ki delujejo med našimi rojaki po državah zahodne Evrope. Priznati moram, da je kar težko v par vrsticah opisati vse tisto, kar se je dogajalo v teh dneh. Prvi so že v ponedeljek zvečer pripravili vse potrebno, da se je srečanje v torek zjutraj lahko začelo. Na začetku nas je z zanimivim predavanjem z naslovom **Liberalizem in etika** obogatil dr. Anton Jamnik, profesor na Teološki fakulteti v Ljubljani. Predavatelj je zbranim predstavil blišč in bedo liberalizma, ki se na svojstven način kaže tudi v naši domovini. Pogovor je pokazal, kako živo se naši duhovniki na tujem zanimajo za stvarnost v Sloveniji in pri tem vseskozi opozarjajo na napake in težave, s katerimi se srečuje tudi demokracija na Zahodu. Čas je kar prehitro bežal, tako da smo se kaj hitro morali posloviti od našega gosta. Popoldne smo nadaljevali z drugo zanimivo temo: **Novi poudarki krajevnih Cerkva v zahodni Evropi glede na pastoralo priseljencev**. Pri tem je predsednik Zveze Janez Pucelj predstavil predloge, ki so jih posredovali v debato s centralnega urada za pastoralo priseljencev v Nemčiji. Katoliška cerkev je vseskozi z zanimanjem in veliko skrbjo spremljala usodo vseh izseljencev. Največkrat je bila edina organizacija, ki je poskrbela za trajno rešitev te problematike. V času združevanja Evrope pa so nastale nekatere spremembe. Pastorala priseljencev naj bi počasi postajala sestavni del pastore krajevne Cerkve, **vključili naj bi se v del krajevne župnije** in se tako popolnoma vživel v novo okolje. To so nove smernice, ki jih upošteva tudi Cerkev. Na to je vplivalo več dejstev: upad duhovniških poklicev, dejavnejše sodelovanje na novih župnijah, pomanjkanje sredstev, enotna pastoralna, itd. To so cilji, ki ne bodo uresničeni že danes, v prihodnosti pa bo nekaj od tega zanesljivo obveljalo v strukturah pastore krajevnih župnij. **Postavlja pa se vprašanje, kako bodo na to odgovorili naši rojaki**. S tem bodo izgubili določeno razsežnost župnijskega življenja, ki je za naše ljudi zelo pomembna: molitev v slovenskem jeziku, ohranjanje narodne samobitnosti, skrb za poznejše rodove. Novi izzivi kličejo k še večjim naporom in k temu bodo morali svoje prispevati tudi naši rojaki na tujem.

Sredin popoldan je bil prost, večina ga je izkoristila za ogled starodavnega mesta Bamberg. Zvečer pa se nam je pridružil drugi gost, dr. Janez Gril. V četrtek zjutraj nam je

govoril o dogajanju v domovini. Najprej je zbranim spregovoril o delu komisije za nove škofije. **Sledil je pogovor o aktualnih dogodkih v Cerkvi na Slovenskem, s poudarkom na pripravah na slovensko sinodo**. Tudi rojaki na tujem so sestavni del naše Cerkve, zato so vse te teme zbudile velik odmev. Četrtek popoldan je bil posvečen poročilu o delovanju Rafaelove družbe, spregovorili pa smo tudi o reviji **Naša luč**, ki naj bi se v prihodnosti razširila. **Vsebinsko naj bi pokrivala tudi naše rojake, ki živijo zunaj Evrope**. Blížal se je že večer, ko smo se dotaknili še dejavnosti, ki nas čakajo v bližnji prihodnosti: birme po raznih katoliških misijah po Evropi, skupno slovensko romanje na Chimsee, Slomškova beatifikacija...

Tudi tokratno srečanje se je prehitro končalo. Ostalo je še veliko odprtih vprašanj, ki kar kličejo po odgovoru. Toda, saj je vedno tako. **Pomembno je, da je med nami še vedno živa zavest o skrbi za rojake na tujem**. Čeprav so se razmere dodobra spremenile, se naši duhovniki še vedno živo zavedajo, kako pomembno je stati ob strani vsem rojakom, ki tudi na tujem poskušajo ostati zvesti Bogu, narodu in domovini.

Ljubo Bekš

Na sestanku smo soglasno potrdili novo "staro" vodstvo zveze – Janez Pucelj (predsednik), Joško Bucik (tajnik), Stanko Gajšek (blagajnik). Čestitamo!

A N G L I J A

LONDON

"Srečno novo leto! Predvsem pa ljubega zdravja!" Tako si voščijo preprosti ljudje v domovini in tudi naši starejši rojaki na Britanskem otoku, kadar si okrog novega leta segajo v roke. V nekem mestu so pred leti napravili anketo pred novim letom o tem, česa si ljudje v novem letu najbolj želijo. Otroci so imeli vse mogoče želje. Tudi odgovori odraslih so bili zelo različni, toda pri vsakem se je pojavila na prvem mestu želja, da bi bili zdravi.

Da si kristjani želimo zdravja, nas navaja celo molitev, ki jo molimo ob novem letu, na praznik Matere Marije, kot prvo in najstarejšo molitev k Materi Božji. V nadaljevanju te molitve "Pod tvoje varstvo pribežimo, sveta Božja Porodnica" namreč prosimo: "Podeli nam, svojim služabnikom, da se bomo vedno veselili zdravja na duši in na telesu!"

Ali imajo vse te dobre želje sploh kakšen pomen?

Ob novem letu si voščimo in želimo vse mogoče. Kar pogledamo voščila, ki smo jih dobili, pa voščila, ki smo jih pisali. Voščimo poleg zdravja še mir in srečo, uspeh pa božji blagoslov.

Včasih je v meni ob prejemu takih voščil vstal dvom: "To so le besede, to se tako reče, kaj pa bo res, bomo pa videli!" Človek je kljub vsem voščilom tolikokrat razočaran. Goto-vo vem, da bodo tudi v tem letu

mnogi zboleli in bodo morali celo umreti, čeprav je za božič in novo leto njihova miza prekrita z voščili. Kaj pomaga govorjenje o Božjem blagoslovu, ko pa bodo najbrž tudi letos stotisoči zaradi potresov, nalezljivih bolezni in predvsem vojn izgubili ne samo vse, kar imajo, ampak tudi svoje življenje.

Ko sem starejši, poskušam to dvomečo in kritično misel v sebi prekriti z vero. Kot kristjan moram na voščila gledati drugače. Vem, da nam Bog ne obljublja čudovitih stvari za neko daljno prihodnost, marveč je od prvega božiča, od rojstva Jezusa Kristusa dalje, Božji blagoslov že z nami. Novo leto je cerkveno vzeto osmina božiča, torej božični praznik. Voščila me spominjajo, da je Božji blagoslov nad našim življenjem zaradi prvega božiča in od takrat dalje nad vsem človeštvom.

Kot kristjan imam dolžnost, da neprestano molim za vse ljudi, za tiste, ki so mi blizu, pa še prav posebej. Kako je prav, da ob praznikih zanje molim.

Osmrtnice

Letos mineva 50 let, odkar se je kakih 1200 slovenskih rojakov, političnih beguncev in pregnancev, naselilo v Angliji, Walesu in deloma na Škotskem. Nekateri so se potem odselili na druge celine, predvsem v Severno Ameriko in Avstralijo. Večina pa je ostala na Britanskem otoku. Sedaj že najmlajši med njimi dosegajo 70 let, največ pa jih je še starejših. Zato ni čudno, da počasi drug za drugim odhajajo v večnost. Tako se naša katoliška misija sooča s počasnim umiranjem slovenske katoliške skupnosti. Pred kratkim so nas zapustili kar trije člani.

Prav na praznik vseh svetih je v Južnem Walesu (Aberdare) odšel s tega sveta v večnost **Vinko Zalar**, dobri in zvesti prijatelj ter eden od najzvestejših članov katoliške skupnosti. Prišel je, kot vedno in redno, k dopoldanski nedeljski sveti maši v krajevno župnijsko cerkev v Aberdare. Ko je po končanem bogoslužju zapuščal cerkev, se je prav na pragu

Slovenska dekleta in fantje v Walesu leta 1949

svetišča zgrudil in izdihnil svojo dušo Stvarniku.

Vinko Zalar je bil rojen 16. februarja 1926 v Ljubljani v verni in zavedni slovenski družini. Tudi sam je vse življenje ostal globoko veren in pokončen slovenski kristjan. Zaradi svojega krščanskega prepričanja je odklonil brezversko in hudodelsko ideologijo komunizma ter se pridružil protikomunističnemu boju. Po vojni, decembra 1947, ga je pot političnega begunstva pripeljala v Anglijo. Več let je delal in živel v Nuneatonu, v Srednji Angliji. Tam je spoznal valežansko dekle Phyllis in se z njo poročil. Ker je imela domotožje po svojem ljubljennem Walesu, sta kmalu odšla v Aberdare. Vinko je bil vesel, saj je tam srečal precej veliko slovensko skupnost, kateri je ostal zvest do smrti. Ustvaril si je prijeten in srečen dom. S Phyllis sta Walesu podarila tri lepe in zdrave otroke. Prvi sin Michael je star že 39 let, Peter 37, najmlajša Marija pa 29 let. Vsi trije so že dolgo pri kruhu in srečno poročeni.

Pokojni Vinko Zalar

Prav zadnji meseci, po prestani dolgotrajni in mučni bolezni kolkov, so bili za dobrega Vinka med najsrečnejšimi obdobji njegovega življenja, ko so se mu rodili kar trije vnuki: Owain (star dobrih 8 mesecev), Niamh (8 mesecev), Courtney (4 mesece).

Malokdo se je tako zvesto udeleževal slovenskega bogoslužja v Walesu kot Vinko Zalar. Za nas vse je bil vzor dobrote, sočutnosti, potrpežljivosti ter človek izredno blagega značaja. Vse našteje lastnosti so kar sijale iz njegovih lepih slovenskih oči in obraza; Vinko je naravnost izžareval dobroto in ljudomilost. Da je bil spošno zelo priljubljen, dokazuje izredno velika udeležba prijateljev in znancev na njegovem pogrebu v Aberdareu v četrtek, 5. novembra.

Vinko Zalar je prestopil v novo življenje na praznik vseh svetih. Prestopil je v tisto novo življenje, kjer Bog obriše vse solze in srca napolni z radostjo, ki je na zemlji nihče ne more dati in ne okušati.

Vsako slovo je težko, slovo ob smrti pa gotovo najtežje. Vera v Jezusa med nami pa naj nas tako prevzame, da bo v srcih zavladal mir, premagali bomo žalost in živeli duhovno z rajnim Vinkom in vsemi našimi rajnimi združeni v hvaležnosti, zvestobi in trdnem zaupanju, da je edino v Bogu pravo življenje.

Pred kratkim smo prejeli obvestilo, da je odšla v večnost tudi naša dobra Angela Zupan iz Accringtona pri Rochdaleu. Od dolgotrajne bolezni izčrpana in izmučena je Angela za vedno zaspala v Bogu v tamkajšnji bolnišnici v petek, 20. novembra.

Angela Zupan je prišla na svet 2. januarja 1923 v verni Korenovi družini

in v Gerečji vasi pri Ptujju. Njena mladost je bila težka. Preprosto kmečko dekle je po vojni preganjal komunistični režim. S tisočimi vernimi katoliškimi dekleti se je znašla v komunističnih zaporih v Begunjah na Gorenjskem. Preživele jetnice teh okrutnih zaporov (med njimi tudi moja sestra Vika) se bodo gotovo še spominjale plahega nedolžnega dekleta s Štajerskega, ki so ji dale vzdevek (nickname) "Lilika". Po vsem prestanem trpljenju je leta 1958 prišla v Anglijo in se poročila z Janezom Zupanom. Živel sta v Burnleyju do moževe smrti, 1987. Kot vdova se je preselila bliže svojemu bratu Hanzeku v Accrington. Kmalu je resno zbolela, tako da se ni mogla več udeleževati našega bogoslužja v Rochdaleu. Bila pa je globoko verna in zelo zvesta članica katoliške skupnosti v severni Angliji. Če je le mogla, je z veseljem in s svojimi darovi pomagala naši katoliški misiji. Dobri Bog naj bo naši dobri Angeli bogat plačnik v nebesih.

Njenemu bratu Hanzeku z družino in vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pokojne Angele izreka slovenska katoliška misija v Angliji iskreno in čuteno sožalje ter zagotavlja molitve za njen večni počitek v Bogu. Gospod naj ji da večni mir in pokoj.

S precejšnjo zamudo, pa vseeno bolje kot nikoli, objavljamo osmrtnico za Janezom Zagorcem. Njegove sebnepodatke in fotografijo smo prejeli pred kratkim.

Janez Zagorc, stanujoč v Robinson Endu pri Nuneatonu, je umrl že 5. septembra 1998. zadet od srčne kapi. Bil je v 71. letu starosti.

Rodil se je 23. januarja 1927 v Črneči vasi, župnija Kostanjevica na Krki. V

Pokojni Janez Zagorc

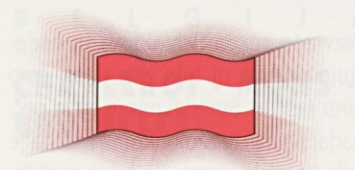
Anglijo je prispel kot velika večina slovenskih povojnih beguncev pred 50 leti. Zaposlil se je kot rudar v bližnjem Nuneatonu. Bil pa je velik samotar. S svojimi rojaki se skoraj ni družil. K srečanjem naše skupnosti, ta se redno srečuje vsaj dvakrat letno v cerkvi v Chapel Endu, ni nikoli prišel. Prav tako ga nikoli nismo videli ob slovenskih dnevih, na katerih se srečujejo Slovenci iz Anglije in Walesa. Živel je sam v občinskem stanovanju. Tam so ga tudi naši mrtvega. Mašo zadušnico je za njim opravil krajevni župnik Michael Stock, prav tako obred zadnjega slovesa v krematoriju. Posmrtno žaro s pepelom so pokopali v njegovi domači župniji v Sloveniji.

Očetova volja, ki je poslal Sina na svet, je volja ljubezni. Nič tega, kar je Oče podaril Sinu, se ne sme izgubiti. Niti ljudje, ki jih je Oče privedel k Njemu, niti ljubezen, ki jo je v začetku položil vanj, da bi jo izžareval v svetu. Zato bo Sin sprejel vse in ne bo nikogar zavrgel. Sprejel jih bo na tem svetu, kjer se z njim srečujejo. Končno jih bo obudil poslednji dan. Šele tam jih bo popolnoma sprejel in

jih dokončno iztrgal objemu smrti. Naj bo Gospod usmiljen in prizanesljiv tudi do našega Janeza ter ga sprejme k sebi.

Njegovem bratu, sestram, sorodnikom v Sloveniji ter vsem prijateljem in znancem pokojnega slovenska katoliška skupnost v Angliji izreka iskreno sožalje. Bog mu daj večni mir in pokoj.

S. Cikanek, župnik

A V S T R I J A

DUNAJ

Zahvalno nedeljo smo praznovali 7. novembra. Bogu smo se zahvalili med dvojezično mašo - praznovali smo jo namreč z avstrijsko skupnostjo. Pred oltar sma položili darove. Pozneje smo te prispevke prenesli ustanovi, ki skrbi za dunajske brezdomce. Med sveto mašo je lepo prepeval del zbora Šentviški zvon, 12 pevcev, ki so se pripeljali na Dunaj, da bi se dogovorili za gostovanje njihovega zbora nekje v januarju 1999. Vodil jih je Karel Leskovec. Tudi po maši so nam v dvorani, kjer smo jih pogostili, zapeli še nekaj lepih pesmi.

Bojšji trg - 21., 22, in 23. novembra

Na seji župnijskega sveta smo se odločili, da po krajšem premoru spet poskusimo z bojšjim trgov. Izkupiček od teh prireditev uporabimo za vzdrževanje naših prostorov, pred-

vsem pa za dobrotne namene. Tudi tokrat so nam ljudje darovali prispevke, dve župniji pa sta nam odstopili del svoje mase za bojšji trg, tako da smo dobili izredno veliko materiala - od oblačil, obutve, posode do tehničnih izdelkov in kosov pohištva.

Ves čas bojšjega sejma smo imeli topli bife, za katerega je poskrbela Irena Kos z okusnimi jedili, medtem ko sta sladice prispevali Nežka Fojta in Ivanka Wiesler. Zanimivo in zelo pohvalno je, da so se pri izpeljavi te prireditve najbolj žrtvovali ljudje, ki niso ravno trdnega zdravja - kot npr., Nežka Fojta, Marjeta Koležnik in 85-letna Gabriela Schmid. Seveda so priskočili na pomoč tudi mlajši. Vsem naj Bog povrne za njihovo pomoč in dober namen.

V času bojšjega sejma je praznovala svoj 85. rojstni dan naša zvesta obiskovalka Gabriela Schmid. Ob tej priložnosti se je z njo pogovarjala Eva Slawik in o tem zapisala naslednje:

Naša jubilentka

Gabriela Schmid

Del zbora Šentviški zvon med sv. mašo

Mislím, da je bilo nekako pred dvema letoma pri boljšem trgu, ko sem prvič spoznala gospo Schmidovo. Odkrili sva, da stanujeva nedaleč druga od druge; od takrat imam vedno prijeto sopotnico, kadar se peljem v pastoralni center. 23. novembra je naša draga Gabriela, rojena v Rašici na Dolenjskem, praznovala svoj 85. rojstni dan. "Nikoli si nisem mislila, da bom dosegla takšno starost, ko sem toliko prestala in toliko v mrazu stala," mi je zaupala.

Po osnovni šoli (takrat je bilo samo šest razredov) je s 13 leti šla služiti v sosednjo vas, 10 km oddaljeno od doma, kjer je pri družini pazila na tri majhne otroke.

S 14 leti se je pripeljala k teti na Dunaj, kjer so tukajšnji slovenski kostanjarji potrebovali zamenjavo za njeno najstarejšo sestro. S teto sta na Dunaju pozimi prodajali kostanje, poleti pa sadje, sladkarije, sodo in led, ker takrat še ni bilo hladilnikov.

Pozimi sta imeli svoj "stand" na Mariahilfer Strasse pri hotelu Kummer. Okoli leta 1927/1928 je bila cena za 5 kostanjev 10 grošev. "Takrat so bile hujša zime, več je bilo snega, bolj je bilo mrzlo," pripoveduje

razvneto gospa Schmidova in nadaljuje, "takrat ni bilo utic, stali smo brez zaščite. Spredaj nas je grela peč, zadaj pa nas je zeblo. Edina zaščita je bila hotelska stena. Kadar je snežilo, smo imeli razpet dežnik, katerega pa zvečer po delu skoraj ni bilo mogoče zložiti. Sneg se je pod vročino peči stalil in potem zmrznil. V škornjih smo imeli lesene vložke, da nismo občutili tako mraza. Roke so bile vse vnete in razpokane, zvečer sem jih na debelo mazala z vazelino, tako so pekle. Ko smo po delu prišli domov, smo morali kostanje narezati za naslednji dan."

Med vojno sta prodajali krompir, ker je bil uvoz kostanjev iz Italije prepovedan.

Pri sosednjem "štandu", kjer so prodajali časopise, je gospa Schmidova med vojno spoznala svojega bodočega moža in se leta 1943 poročila. Leto kasneje se jima je rodil sinček. Po njegovem rojstvu je ostala doma, kjer je za druge kostanjarje rezala kostanje in tako nekaj zaslužila.

Ko je sin dorasel, je spet šla med kostanjarje. To pot je delala pol dneva za gospoda Perhaja in imela svoj "stand" najprej na vogalu Alser

Strasse/Lange Gasse, potem pa pri Volksgartenu. Leta 1980 je s tem delom dokončno prenehala, kajti njene roke so jo že zelo bolele od neprenehnega rezanja kostanjev. Težko je bilo, ko je izgubila moža. Še danes ga zelo pogreša. Rana se le počasi celi. Da ne bi preveč o tem premišljevala, gre naša Gabriela rada med ljudi. Kjer le more, rada pomaga in je prava mravljica. Besedice "ne" ne pozna. Redno se udeležuje naših nedeljskih bogoslužij in skoraj ni vzroka, da ne bi prišla. Peš pride od doma iz 7. okraja k maši v 5. okraj.

Vsem nam je veliki vzor, zato ji želim prav veliko zdravja, da bi jo še dolgo imeli v naši sredini.

Eva

Uredništvu in bralcem Naše luči želim milosti polne božične praznike in notranjega veselja polno novo leto 1999.

Darja Belak

PREDARLSKA

MARTINOVANJE: Kjer koli po svetu živijo Slovenci, se to praznovanje ohranja in proslavlja. To je ena najbolj obiskanih prireditev naših zdomcev in izseljencev. Priložnost, da se vsaj enkrat na leto zavemo svojih korenin in srečamo s prijatelji in znanci. Sicer živimo sami zase, zazrti v svoje delo in skrbi, ki nam spodjedajo duhovno in telesno zdravje. Osamelost, vsakovrstne težave in naveličanost tujine so tiste razkrajajoče sile, ki počasi najedajo naše življenjske moči. Ohrabrujoča beseda, domač pogovor in prijateljski stisk roke pa dajo novih moči in nas vsaj za trenutek razbremenijo takšnih težav. Takšna in podobna srečanja bi morala biti pogostejša. To bi obo-

gatilo drug drugega in pomagalo reševati tolike probleme "dvojnega" življenja - Slovence in tujca. Priložnosti je dovolj, le izrabiti jih je treba, da se ne bomo zavedli, ko bo že morda prepozno. Eno izmed takih priložnosti je martinovanje, nedeljska srečanja Slovencev pri bogoslužju in družabna srečanja vseh vrst.

Naše martinovanje je bilo na soboto, 14. nov., v Rankweilu. Vremenska napoved ni bila za voznike preveč obetavna. Pa vendar se niso ustrašili, ampak pogumno odzvali povabilu Planinskega društva, da se povese- limo in "zaližemo" Martina. Ansambel Rogla iz Maribora ja bil porok za veselo in kvalitetno prireditev. Slovenska pesem in domačnost spadata k praznovanju, in to je ansambel dobesedno izpolnil. To priznanje in pohvalo so zaslužili, saj so bili vsi gostje z njimi več kot zadovoljni.

Prireditelj povabi na martinovanje razne pokrovitelje, diplomatske predstavnike in člane društev, da se jim zahvalijo za pomoč in pozornost, ki jo je deležen.

Na vsakoletni prireditvi najbolj pritegne tombola, ki ponudi raznovrstne dobitke: od skromnih do kar zavidljivih, ki si jih vsakdo zaželi. Srečke so bile tokrat v hipu razprodane. Žrebanje je bilo zelo poenostavljeno in opravljeno v zadovoljstvo vseh. Tisti, ki jim je bila sreča naklonjena, so bili veseli, drugi pa so "nesrečo" potopili v vinu.

Za ples in petje je skrbel ansambel Rogla. V zgodnjih jutranjih urah se je družba razšla, vesela in zadovoljna, da jih je obiskal sv. Martin.

Vsem, ki so pripravili praznovanje in žrtvovali čas, iskrena zahvala. Tistim,

ki delajo iz ljubezni in požrtvovalnosti do slovenstva, smo dolžni vsaj včasih izreči kakšno dobro besedo in zahvalo. Kateri od teh vsaj tega ne zasluži?

CHARLEROI - MONS - BRUXELLES

Izseljenski duhovnik je septembra **krstil kar tri otroke.**

V župnijski cerkvi st. Pierre-et-Paul v Chatelet je v soboto, 12. septembra, krstil prvorojenca v družini Kieffer-Brešić, **hčerkico Manon**; rodila se je 24. 2. 1998 v Charleroiu.

V župnijski cerkvi Sacre-Coeur v Bincheju je v nedeljo, 20. septembra, krstil prvega otroka v družini Lacković-Lehanse, **sinka Williama**, ki se je rodil 15. 7. 1998 v Jolimontu.

Med redno mesečno sveto mašo v Charleroiu (v kapeli Home St. Joseph, Montignies - la Neuville) smo v nedeljo, 27. septembra, krstili **hčerko Jade** (rojena 16. 12. 1997) iz družine Štumpfl-Gomez iz Lovervalu.

Vsem tem trem družinam čestitke ob rojstvu in krstu njihovih otrok!

Po daljši in mučni bolezni nas je 16. novembra **zapustila Veronika Muravec**, roj. Leban, iz Châtelineau. Pogreb je bil v župnijski cerkvi st. Antone v Taillis-pre, Châtelineau, 19. novembra. Pokojna Veronika se je rodila 3. julija 1912 v Lokovcu pri Čepovanu. Dokler je le mogla, se je udeleževala slovenskih maš v Charleroiu, hodila z nami na romanja in se udeleževala slovenskih prireditev v Gilly-haesu. Rada je prebiralala Našo luč in Mohorjeve knjige. Naj počiva v miru! Njeni hčerki Lidiji ter drugim žalujočim naše krščansko sožalje!

V baziliki Srca Jezusovega v Koekelbergu v Bruslju smo imeli 21. novembra lepo versko slovesnost: izseljenski duhovnik je **krstil malo Aleksandro**, drugega otroka v družini Šprah-Krnjak. Rodila se je 30. oktobra letos v Jetteu. Botrovala sta

Zbrani pri sveti maši na slovenski misiji v belgijskem Limburgu

Robert Šprah in Sonja Krnjak s Štajerskega. V isti baziliki Srca Jezusovega v Koekelbergu je bila leta 1994 krščena Milena, prvi otrok iz te družine, leta 1970 pa tudi Marija Krnjak, srečna mati obeh otrok.

Sporočamo še, da je 25. novembra v Hopital civil v Jumu **umrla Julka Vidrich** iz Charlerioia, stara 87 let. Rodila se je 20. septembra 1911 v Nemčiji. Svojci so jo pokopali "dans l'intimité", kot tu rečejo. Naj počiva v miru! Svojcem naše sožalje.

Kazimir Gaberc

EISDEN

Slovenski mešani zbor in Slovenski moški zbor Slomšek sta 21. novembra **obhajala praznik svoje zavetnice sv. Cecilije**. K vsakoletnemu praznovanju, ki mu rečemo cecilijanka, so povabljeni tudi možje ali žene ter otroci, ki niso v zboru, in pogosto trpijo doma zaradi dolgih vaj svojih "boljših polovic".

V lepo urejeni dvorani misije, v kateri ima zbor vaje, društvo Slomšek pa sestanke, je bilo pripravljenih več kot 50 prostorov. Blagajni društva in misije sta se zvestim pevcem nekoliko oddolžili z okusno in bogato večerjo. Da ni bilo slabo, dokazuje dejstvo, da so nekateri zapustili naš skupni dom v Belgiji šele ob pol treh zjutraj.

Zbor ima vaje vsakih 14 dni, najprej moški, nato vsi skupaj. Po mojem mnenju so - poleg ukrajinskega - najboljši zbor v okolici. Prav lepo in mogočno je slovensko bogoslužje na božični praznik, na veliko noč (že ob 6. uri zjutraj) in na vsakoletni slovenski dan. Pojejo pa tudi na slovenskih pogrebi, na kakšni redki poroki in na koncertih. Zbor šteje 25 članov.

Nekateri prihajajo na vaje tudi 150 km daleč, kot npr., **zborovodja Vili Rogelj**.

Lojze Rajč

PARIZ

Veselo martinovanje

Leto za letom prihajajo prazniki v enakem ritmu. Začelo se je s sv. mašo. Predsednica Društva Slovencev v Parizu Eva Sutlič je bila glavna organizatorka. Sprejele so nas slovenske melodije, ki so jih izvajali Mladi pariški slavčki pod vodstvom Marjana Slaviča. Mnogo neznanih obrazov je slovesno martinovanje še polepšalo. Ker je v Parizu in okolici mnogo Prekmurcev, je na praznik sv. Martina še bolj veselo in polno ranjanja. Vsak se je trudil, da bi prinesel nekaj dobre volje, veselja in ga dal drugemu. Dejavni člani društva so sodelovali na vseh poljih. Nekateri so bili pri blagajni (dr. Janez Zorec, Jože Šimc in Marjanca Ložar), drugi so stregli (Janez Ložar, Antonija Šimc), spet drugi so pripravljali hrano in pomivali posodo. Pohvaliti moramo Evo Sutlič in Marijo Škrij, saj se obe velikodušno razdajata pri vseh prireditvah. Ljudje si imajo veliko povedati, a najkoristnejša so medsebojna srečanja znanih in neznanih ljudi. Marsikatera peta se je ogrela in zaplesala v ritmu veselih in ubranih glasov. Vse to je potekalo daleč v noč in vsak se je vrnil na domov srečen in vesel. Za vse, ki so to

prireditve pripravili, moremo reči: "Bodite zadovoljni, saj je velika udeležba potrdila, da se spleča nekaj pripraviti kljub včasemu omahovanju.

Igra

Društvo Slovencev v Parizu je 1. novembra pod vodstvom Eve Sutlič pripravilo igro Tajno društvo. Igra, zaigrala jo je gledališka skupina slovenskega kulturnega kluba iz Trsta v primorskem narečju, govori o dogodivščinah v šoli, o mladinskih težavah in nerazumevanju profesorjev. Pogosto smo se morali nasmejati zdaj eni in zdaj drugi sliki iz šolskih klopi. Pristnost in spontanost sta se prepletali iz miselne in besedne igre. Kulturni večer je bil bogat, saj nas je popeljal v današnje življenje mladine v šolskih klopeh. Vsem igralcem in igralkam velika hvala, saj je njihova izvirnost globoko posegla v naše duše. Takih pristnih življenjskih in kulturnih predstav si še želimo. Organizatorjem gre vsa pohvala.

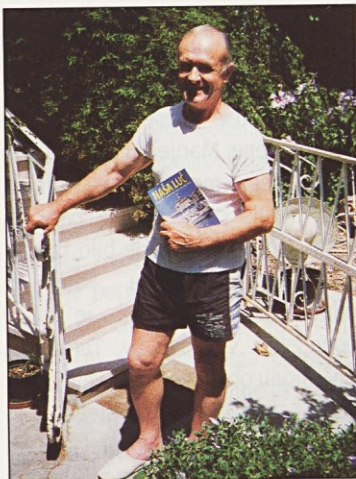
Koncert v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega

V petek, 27. novembra, ob 20.30 smo se zbirali v cerkvi sv. Vincencija na meditativnem koncertu, ki ga je pripravilo Društvo Slovencev v Parizu. Nastopil je zbor slovenskih solistov iz Argentine. Pevci in igralci na orgle so bili: Ani Rode, Cvetka Kopač, Silvia Buhme, Armando Nonuera, Marija in Luka Debevc, Gustav Andres in Ivan Vombregar. Cerkev je bila dovolj dobro zasedena; med pariškimi Slovenci je bilo največ sester usmiljenk vseh narodnosti iz Rue du Bac. Sestra Cecilija Rode se je zelo trudila, da bi na koncert prišlo veliko ljudi. Glasovi solistov, igranje na orgle in zborovsko petje v sklad-

bah slavnih skladateljev je bilo izvedeno v harmoniji lepih glasov. Gregor Vidmar pa je pred vsakim izvajanjem predstavil skladatelja in kratko vsebino pesmi. Vsak se je trudil, da bi bilo vse lepo in očarljivo. Koncert je uspel na vseh poljih. Vsem hvala lepa za trud.

Marjan Pugelj 1939-1998

V soboto, 3. oktobra, smo zvedeli, da nas je po kratki bolezni v Saint Denisu zapustil Marjan Pugelj. Doma je bil na Velikem Brdu pri Ilirski Bistrici. V Francijo je prišel kot mnogi Slovenci na delo. Poročen je bil z Anico, ki mu je umrla pred leti in zapustila tri sinove: Jandrana, Patrika in Borisa. Ženina smrt ga je hudo prizadela, tako da je začel popuščati v vsem. Njegova smrt nas ni presenetila, saj smo iz dneva v dan videli, kako peša njegova volja do življenja. Sin Patrik, ki se je pred leti ponesrečil pri vožnji z motorjem in je še sedaj bolan, mu je povzročal veliko skrbi. Njegovo življenje ni bilo lahko. Veliko je delal, da bi preživel svojo družino. V družini je do smrti njegove žene prevladovala vzajemnost, vernost in ljubezen. Po njeni smrti sta na vse padli velika odgovornost in žalost. Kljub težavam je bilo treba živeti naprej. Vedno bolj so se zavedali, kako drug drugega potrebujejo. Na pogreb je prišlo

Louis Kosmač iz St. Victoreta

mnogo njegovih francoskih prijateljev in Slovencev. Mašo in pogreb sta vodila prelat Nace Čretnik in David

Slovenska zastava na trgu sv. Petra

Taljat. Od njega smo se poslovili s pesmijo in molitvijo. Sinovom Jadrano, Patriku in Borisu ter vsemu sorodstvu doma želimo, da bi jim bila ta velika preizkušnja nov vzpon v veri in življenju. Naše globoko sožalje. Pokojnemu Marjanu želimo, naj mu da Bog večni mir in pokoj.

Jožef Kopačin 1930-1998

V bolnišnici generala Focha v Suresnesu je 18. novembra umrl Jožef Kopačin. Rojen je bil 1930 v verni družini v Šembidu. Oče Jožef in mati Marija Furlan sta vzgajala svoje otroke v veri in spoštovanju. Dve leti po prihodu brata Ivana v Francijo je tudi Jožef leta 1958 pristal v Parizu in se leta 1959 poročil z Lavro Fabčič. S skupnimi močmi sta se trudila in delala za svoje tri otroke Silvestra, Borisa in Sonjo. Bil je spretnih rok, zato je bil sposoben narediti in delati pri "Batinjolu" razna dela. Kljub težavam sta si pred 20 leti ustvarila skupen dom. Pri vzgoji svojih otrok sta znala pravilno ločiti, kaj je dobro in kaj ni. Delo in skrbi so počasi sporedle moč pokojnemu Jožefu, saj je več let bolehal na srcu. Bog mu je dal milost, da se je na koncu svojega življenja lepo pripravil na srečanje z Bogom. Dan pred smrtjo je pri polni zavesti sprejel sveto obhajilo in mi dejal: "Na svidenje pri Bogu." Pogrebna maša je bila v kapeli sv.

Slovenski romarji pred cerkvijo sv. Petra v Rimu

S slovensko mladino pred vhodom v katakombe

Terezije v Chatillonu ob navzočnosti veliko ljudi. Pogreb z mašo je bil poln simboličnih slik, saj je sin Silvester položil v kapeli na krsto svojega očeta velik rožnat križ v znamenje ljubezni, dobrote in vstajenja. Pogrebno mašo je opravil Silvester Česnik, ki je med pridigo spregovoril o pokojniku. Pogrebne molitve je vodil prelat Nace Čretnik, ki ga je spremljal do zadnjega počitka na klamarskem pokopališču. Družina Kopčin se je odpovedala cvetju; namesto cvetja so ljudje darovali za novo šolo v Vipavi. Ženi Lavri, sinovoma Silvestru in Borisu, hčerki Sonji, bratu Ivanu in vsem sorodnikom doma in po svetu želi slovenska katoliška misija iz Francije globoko sožalje. Pokojnemu Jožefu želimo večni mir in pokoj.

Daniel Škrli 1932-1998

V sredo, 25. novembra, je v jutranjih urah umrl Danjel Škrli. Rodil se je očetu Ivanu in materi Antoniji v Zagorju. Starši so ga vzgajali po krščanskih vzorih, čemur se ni izneveril do smrti. Leta 1956 je prišel v Francijo in se poročil z Marijo. Oba sta veliko delala in se skupaj trudila za skupen dom. Sina Aleksandra in hčerko Lucijo sta vzgajala v verskem prepričanju in spoštovanju. Pokojni je več let bolehal, a je bil kljub temu vedno dobre volje. Vsa ta leta mu je zvesto stala ob strani Marija in mu dvigala moralo. Bog mu je dal milost, da je prejel sveto maziljenje in se ob navzočnosti družine spravil z Bogom in ljudmi. Ljubil je Devico Marijo. Pred leti je dejal slovenskim romarjem iz Pariza: "Vesel sem, da sem obiskal lurško Marijo, ki mi veliko pomeni." Upal je, da mu bo ona dala in vrnila zdravje, a božji načrti so bili drugačni. Dva dni pred smrtjo

smo bili pri njem. Njegova žena in otroka sta po zdravnikovih besedah zvedela, da ni več možnosti za njegovo ozdravitev. Presenetile so me besede žene Marije, ki je svojemu umirajočemu možu dejala: "Vedi, da sem ti bila celo življenje zvesta v vsem. Odpusti mi, če je bilo kaj napačnega med nama. Sama ti odpuščam vse." Pogreb je bil v ponedeljek v kapeli sv. Terezije v Châtillonu ob navzočnosti veliko njegovih francoskih prijateljev in Slovencev. Maševali so prelat Nace Čretnik, g. David Taljat in g. Silvester Česnik. Med pridigo v obeh jezikih je g. Silvester nanizal njegovo življenjsko pot. Pokopan je bil na klamarskem pokopališču v skupnem slovenskem grobu. Ženi Mariji, otrokoma Aleksandru, Luciji in sorodnikom v Sloveniji želimo, naj v upanju Kristusove zmage nad smrtjo gledajo božjo milost. Danjelu želimo večni mir in pokoj.

Marija Tovornik 1924-1998

Šest mesecev je preteklo, predno smo izvedeli, da je julija v La Machine umrla Marija Tovornik, rojena Ivančič. Pokojna Marija je bila leta 1924 rojena v Senovem. Leta 1947 se je poročila s Filipom Tovornikom v La Machineu, kjer sta s skupnimi močmi delala in vzgajala sinova Reneja, Bernarda in hčerko Marijo. Njuna skupna želja je bila, da bi dala svojim otrokom zdravo in lepo vzgojo. Pridno in trdo sta delala v skupnem domu, da bi bilo vse prav in lepo. Letos sta se po kratki bolezn ločila v veri, da se bosta spet srečala pri Bogu. Njuna vrata so bila vedno odprta za vse ljudi in tudi za slovenske duhovnike. Udeležba na pogrebu je pokazal, da je bila pokojna Marija spoštovana in dobrega

(Casseuil) Bruno Bart in Roza Nassiet

značaja. Pogreb je vodil francoski duhovnik. Možu Filipu, sinovoma Reneju in Bernardu, hčerki Mariji in vsemu sorodstvu doma in Franciji želimo globoko sožalje. Mariji pa kliče-mo, naj počiva v miru.

MERICOURT

V petek, 4. decembra, smo v MERICOURTU praznovali praznik sv. Barbare, zavetnice rudarjev. Ob 10. uri smo darovali sv. mašo za vse rudarje, ki so umrli v nesrečah v Lensu in okolici in za vse člane družin ponesrečenih rudarjev. Med nami je bila tudi Marija Bahčič, ki je pred nekaj dnevi praznovala svoj 90. rojstni dan. Pri mašnih molitvah smo se spomnili tudi nje, ki je znala leta in leta spremljati svojega moža rudarja. Vsi smo ji čestitali za njen veliki jubilej. Sama pa preprosta, kot je, pravi: "Modrost dolgega življenja je, da znamo živeti v skromnosti in vse sprejeti tako, kot da Bog. Družina je skromno živela, tudi sama sem bila v vsem skromna, zato mi je Bog dal živeti tako dolgo. Upam, da bom še dolgo živela, zdrava in vesela, ker vsega nisem dokončala, kar Bog zahteva od mene. Da, hvala Bogu, da sem zdrava. Moji otroci so mi res v uteho." Gospe Mariji želimo še mnogo let med nami. Med vrsticami

povedano: Redko zamudi nedeljsko mašo. Vsem nam je lahko za zgled.

Medtem nam je Jožica Kogelj pripravila dobro kosilo, med katerim smo vsi hvalili, kako dobro zna pripraviti jedila po slovenski jedilnih pravilih. Skupaj smo pripravili in okrasili mize z vsem razkošjem, ki ga imamo v slovenskem domu. Za petje pri mizah je poskrbel François Razložnik. Njegovo petje je bilo prelepo, z njim smo vsi prepevali slovenske stare in nove pesmi. Gospa Milka je vse lepo pripravila za praznik sv. Barbare. Bila je noč, ko smo odhajali na domove. Vsi smo bili veseli in si dejali, da drugo leto spet pridem k sv. Barbari.

Jožefa (Joséphine) Poglajen 1919-1998

V bolnišnici v ARRASU je 15. oktobra umrla Jožefa Poglajen, rojena Renko. Njena zibelka je tekla v Kosicah pri Zagorju. Poročila se je 1938. z Jožefom Poglajenom v Lensau. V družino sta sprejela sedem otrok in jih vzgajala po krščanskih načelih. Veliko sta delala za otroke, a nista pozabila revežev, ki sta jih vsakokrat bogato obdarila. Pokojnica je vedno služila drugim in delala samo za druge.

Vsem otrokom, vnukom in sorodnikom želi slovenska katoliška misija iz severa globoko sožalje. Jožefi pa kličemo, naj jo Bog sprejme v svoje kraljestvo.

Vsem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto 1999.

Sivester Česnik

JUŽNA FRANCIJA

Zadnji obisk na jugu Francije konec oktobra in v začetku novembra je bil

povezan s praznovanjem vseh svetih in seveda s spominom naših rajnih. Običajno je v teh dneh naša pozornost bolj osredotočena na izkazovanje našega spoštovanja rajnim in skoraj zanemarjamo misel, da smo vsi poklicani k svetosti, da je cilj našega življenja večnost pri Bogu. Zato je potrebno, da vas vsako leto znova duhovniki prebujamo k veri v dokončni smisel našega potovanja na zemlji. Molitev za rajne in spomin nanje je dejanje vere, ki oživilja in kliče, naj dvignemo oči in srca kvišku. Je tudi izraz zahvale za zglede pristne človečnosti in krščanskega upanja, ki smo jih podedovali po mnogih naših rajnih.

V teh dneh sem moral posebej misliti na mnoge naše brate in sestre, ki so živeli razkropljeni po vseh delih Francije in se jih morda nihče ne spomni - ne s svečo na grobu ne z molitvijo za njihov dušni blagor. Ob obiskih na jugu me namreč marsikdaj pot zanese na kako pokopališče. Večkrat se je že zgodilo, da sem zagledal na grobovih slovenske primke. Na vse te ljudi in še na mnoge druge se ozira moja misel, ko čutim, da moram vsaj zdaj zanje darovati

svete maše, če že za časa njihovega življenja slovenski dušni pastir zaradi različnih okoliščin ni mogel najti poti do njih. Vez med živimi rojaki na zemlji in v enaki meri ljubezen in odgovornost do rajnih rojakov; vse to je poslanstvo dušnega pastirja v zdomstvu. In tudi sveti iz vrst naših rojakov v večnosti nam brez dvoma podarjajo sadove svoje priprošnje pri Bogu.

Klic svetosti in želja po duhovni rasti sta nas združila tudi na viden način v naših dveh skupnostih **v Marseillu in Nici**. Z marsejskimi rojaki smo se zbrali že dan pred vsemi svetimi v Vitrollesu, kjer čakajo vstajenja nekateri naši svojci in prijatelji. Po mašni daritvi, pri kateri sta nas s svojo navzočnostjo počastila tudi oba domača duhovnika, smo se odpravili na pokopališče in po častitljivi slovenski navadi blagoslovili grobove. V Nici pa smo se naših rajnih po maši spomnili s posebno molitvijo zanje kar v naši kapeli.

Kot običajno znamo vsakokrat našo duhovnost obogatiti tudi s prijetnim družabnim srečanjem, kjer s pesmijo in domačo govorico izpovedujemo pripadnost svojemu narodu, ki je

Pri blagoslovu grobov v Vitrollesu

Valentin Kobal pred mirabojskim mlinom

sicer majhen po številu, a v marsičem velik po nam lastnih darovih, ko jih ohranjamo in posredujemo naprej.

Posebna krepost naših ljudi je prirojena dobrota, s katero ne omahujejo, četudi prenekateri živijo dokaj skromno. Tokrat so naši verni rojaki v južni Franciji to srčno dobroto izkazali **z darom v višini 3000 frankov**, ki so ga pri mašah zbrali za žrtve **potresa v Posočju**. Nekateri pa so se klicu stiske odzvali tudi z nakazili po pošti. Slovenski svetniški kandidat škof Friderik Baraga je imel navado reči: "Kar daš revežu, boš sam imel. Česar pa ne daš, bodo imeli drugi." Kdor hoče potrebnemu ponuditi več kot zgolj puhlo sočutje, zasluži, da se blagoslov prelije tudi v njegovo življenje. Hvala vam, dobri ljudje!

Vse te vrstice boste brali že v božičnem času in verjetno tudi v novem letu, zadnjem v tem ti-sočletju. Želim si, da bi novi časi bili predvsem časi naše resne odločitve za Kristusa, ki je pot, resnica in živ-

ljenje. Naša leta izginjajo v zgodovino, toda naša vera se mora vedno znova rojevati, se porajati v veselju in upanju za nas in ljudi, s katerimi živimo.

V veselem pričakovanju ponovnih plodnih srečanj z vami vas pozdravlja
vaš dušni pastir David.

N E M Č I J A

BERLIN

Martinovanje z ansamblom Varašanci

V soboto, 14. novembra, smo pripravili tradicionalno martinovanje. Začelo se je ob 18. uri z mašo v čast sv. Martinu in v zahvalo za vse dobrotnike naše župnije, predvsem za tiste, ki so se v zadnjem času trudili, delali in prispevali za ureditev prostorov za mlade, ki smo jih pred kartkim dobili v uporabo. Številni ljudje so med mašo skrbno prisluhnili nagovoru o vrednosti življenja, dobroti, strpnosti, spoštovanju. Po maši je organizator Jože BONIFARTI v uvodnem govoru pozdravil goste iz Slovenije, ansambel VARAŠANCI iz Turnišča, in mu v spomin na njihov nastop v Berlinu podaril knjigo naše župnije Iz spomina v spomin.

Martinovanje je potekalo v znamenju Prekmurcev, ki so pred 30 leti prišli na začasno delo v tujino. Ti so pokazali, kot že tolikokrat doslej, kako lepo znajo držati skupaj in privabiti še druge - staro in mlado.

Organizatorju je uspelo pridobiti odlične sodelavce in rezultati njihovega dela in truda niso izostali: odlična domača hrana in pijača, prijazna postrežba, veselje in zadovoljstvo... Pripravili smo tudi srečolov z mnogimi lepimi dobitki. Opolnoči je župnik blagoslovil mlado vino v lepem lesenem sodu, ki so ga kasneje licitali. Sod je po razburljivi licitaciji, kot že tolikokrat doslej, končno pripadel Boštjanu Lipeju.

Praznovanje sv. Elizabete in sv. Cecilije

Letos smo verniki slovenske in nemške župnije prvič zares skupaj praznovali naš skupni **praznik farne zavetnice sv. Elizabete** in zavetnice cerkvene glasbe sv. Cecilije. Bilo je čudovito.

Pri slovensko-nemški maši v soboto, 21. 11., sta pela naša zbor, so-maševal je slovenski župnik Janez ŠKET iz Stuttgarta. S seboj v Berlin je pripeljal mlade, ki so bili dva dni delno tudi naši gostje. Bogoslužje je bilo ena sama hvalnica Bogu in zahvala našima zaveticama sv. Elizabeti in sv. Ceciliji, da imamo možnost sodelovati ljudje različnih narodnosti, a z istim namenom: oznanjati evangelij s pomočjo Božje besede, molitve in glasbe. Po maši smo prisluhnili koncertu Pihalnega kvinteta KORFFEJ, ki ga sestavljajo mladi in nadarjeni glasbeniki, študentje Akademije za glasbo v Ljubljani.

V nedeljo, 22. 11., smo s slovesno slovensko-nemško mašo znova počastili obe svetnici. Za to priložnost je organist in dirigent Victor Victorino naštudiral Schubertovo Mašo v g-duru v priredbi za tri soliste, pihalni kvintet in štiriglasni mešani pevski zbor. Novi nemški zbor sv. Elizabete

se je odlično odrezal, pihalni kvintet KORFFEJ pa je naravnost blestel!

Naše praznovanje je lepo uspelo; bilo je kot v nebesih! Lahko smo opazili, kako je v resnici lepo, če v tuji vsi stopimo skupaj in nekaj zares želimo. Za organizacijo sta lepo skrbela Barbara in Štefan PUCKO, pri sprejemu gostov in pripravi prenočišč sta na pomoč priskočila Ivanka in Franci ŽIROVNIK. Za ogled mesta je poskrbela naša tukajšnja novinarka Martina KONDA.

Da pa je bilo vse še bolj praznično, je pripomogel na novo osvetljeni prezbiterij, ki smo ga osvetlili z veliko pomočjo in požrtvovalnostjo Toneta BAČOVNIKA. Naša cerkev je obložena z lesom, ta ji daje občutek topline, nova luč pa prinaša svetlobo in novo upanje v naša srca; še sv. Elizabeta se je nasmehnila, ko je videla, kako lepo smo se pripravili na njen praznik! Župnik Dori je prvič oblekel slovesni mašni plašč s čudovito podobo sv. Elizabete na hrbtni strani.

Adventni koncert - duhovna priprava na božič z Moškim komornim zborom iz Celja

Za letošnji adventni koncert smo povabili med nas Moški komorni zbor iz Celja, ki ga vodi Ciril VRTAČNIK. Organizatorica Ivanka ŽIROVNIK,

članica ŽPS, je z odličnimi sodelavci poskrbela, da je vse potekalo tako, kot si človek lahko samo želi!

Pevci in drugi gostje, bilo jih je prek 30, so v Berlin prispeli v petek, 27. 11., zvečer. V veliki dvorani sta goste s pesmijo pozdravila naš moški oktet in ženski sekstet Planika pod vodstvom Francija PUKMEISTRA. Po večerji so utrujene, a zadovoljne popotnike prenočili dobri ljudje na svojih domovih. V soboto zjutraj so se spet vsi zbrali in si pod vodstvom Danijele ŽULA ogledali Berlin.

Po kosilu so vadili za nastop. Zvečer so peli med sv. mašo, za orglami pa je sedela odlična Andreja GOLEŽ, študentka za orgle na Dunaju. Maša je bila v duhu prve adventne nedelje, veselja in pričakovanja nečesa novega, kar človeka dviga in mu daje poguma za prihodnost. Po maši je zbor pripravil čudovit koncert Slomškovich, božičnih, narodnih, duhovnih, črnskih duhovnih in drugih pesmi. Program je z izbranimi besedami povezoval Alojz SELIČ. Cerkev je bila polna, maša in koncert pa prava duhovna priprava na božič.

Po koncertu smo se spet v velikem številu zbrali v dvorani. S pevci so pripotovali tudi imenitni gostje: primarij dr. Milan ŽUNTAR, vodja urologije v celjski bolnišnici, Ivan FERME, direktor tovarne ETOL iz Celja, in naš dobrotnik in prijatelj

Zdravko VENIŠNIK, ki ima poleg Alojza Seliča največ zaslug, da je do gostovanja Celjanov v Berlinu sploh prišlo.

Za nepozabne dni gre zahvala ŽPS, organizatorici Ivanki in vsem dobrim ženam, ki so kuhale in spekle pecivo, še posebej pa družinam, ki so ponudile prenočišče.

Ob tem ne smemo pozabiti družine Branka PRAPROTNIKA, zastopnika ETOLA v Nemčiji, ki se je izkazala s čudovito gesto - plačali so vso hrano in vse potrebno za nedeljsko kosilo, ki so ga v naših prostorih pripravile naše odlične kuharice. Bog plačaj!

To je bil prvi nastop v novem cerkvenem letu, s katerim smo začeli praznovati jubilej slovenske župnije. Rdeča nit praznovanja bo SLOMŠEK. Tudi župnikovo adventno-božično-novoletno pismo, je v Slomškovich duhu: "Glava in srce dajeta možu poštenje in čast. Lepo naj cveti cvetje našega uma, pa tudi sad našega dejanja naj bo obilen. Naj cvet brez sadu ne odpade. Slovenci, Boga ne pozabimo, vse za nebesa in domovino storimo..."

M. M.

FRANKFURT

Praznovanja so vedno lepa in prijetna, toliko bolj, če pridejo skupaj ljudje, ki hočejo drug drugega razveseliti

Komorni moški pevski zbor je razveselil poslušalce.

Pihalni kvintet Korffej v Berlinu

in obenem s svojo udeležbo pri praznovanju podpreti to ali ono stvar. Lepo in prijetno je tudi za tiste, ki praznovanje pripravljajo, pa čeprav je za to ali ono prireditvijo kar veliko priprav in garanja.

Podobno je bilo tudi pri martinovanju v Frankfurtu, ki je bilo že 7. novembra in ga je pripravila slovenska župnija. Lepa udeležba, večina znanih obrazov; še lepše pa je, ko človek vidi tudi nove obraze. In tudi takih je bilo nekaj. **Razveseljivo pa je, da je bilo med nami lepo število mladih obrazov kot že dolgo ne.** Za glasbo in razpoloženje ob hrani in pijači so skrbeli fantje (pa tudi možje so vmes) ansambla **Nasmeh** s Kozjanskega. Izkupiček, ki ni bil tako majhen, smo namenili **Škofijski gimnaziji** v Mariboru. Zahvala za takšno prireditev naj velja vsem, ki so jo pripravljali, to sta zlasti Flajšmanova dva, pri njej pomagali in še zlasti vsem, ki so se je udeležili, razveselili prijatelje in znance in tako podprli ustanovo, ki bo prav gotovo prinašala dobre sadove.

Sam advent naj bi bil za kristjana bolj resnega značaja. Toda toliko stvari je v tem mesecu, ki to resnost odganjajo in tako ta doba mine mimogrede. Že je tu božični čas in novoletno praznovanje, ki ga marsikdo preživi med domačimi in znanci v domovini. Že začetek adventa pa sta

"Martinova" gos je priplavala v naračje gospe Merkusove.

Martinovanje 1998 v Frankfurtu

hotela doma v Trnju pri Brežicah praznovati **Furlanova Marija in Tone iz Wiesbadna**, ki sta se konec novembra z vsemi stvarmi preselila domov. Na prvo adventno nedeljo smo se zbrali skupaj z njima pri maši in nato pri skupnem kosilu. Med mašo so se pri Tonetu pojavile zdravstvene težave tako, da je bilo treba klicati reševalno vozilo in zdravnika. Počutje se mu je zboljšalo, zvečer pa spet poslabšalo, tako da so ga odpeljali v bolnišnico, kjer je bil takoj zaradi že večkrat operiranega kolka spet operiran. Iz kome se je prebudil šele po enem tednu. Furlanovih dveh se bomo vsi spomnili po tem, da sta bila oba kljub zdravstvenim težavam na nogah vedno vedra in vesela in sta rada poskrbela za postrežbo. Gospa Marija je vedno spekla za skupne prireditve kremne rezine. Na zadnjem romanju v Einsiedeln je mnoge postregla s tistim, kar je od suhega sadja najboljši, z domačimi klobasami in suhim mesom. Vsi želimo, da bi Tone čim prej ozdravel, da bi se mogla vrniti domov in da bi tudi doma bila polna vedrine in zlasti zdravja.

rem

MÜNCHEN

Duhovna obnova. Za začetek adventnega časa je vsako leto v župniji na

Tako sta Furlanova skupaj z drugimi pripravila pogostitev.

Oba Furlanova na skrajni desni z vnučkinjo

'programu' tudi **dan duhovne poglavitve**. V soboto, 28. novembra, se je vabilu odzvalo 17 vernikov naše župnije. Najprej smo se v kapeli priporočili Svetemu Duhu. Skupna molitev hvalnic je služila tudi za temo prvega pogovora. Izmenjali smo nekaj izkušenj z osebno in skupno molitvijo.

V drugem dopoldanskem delovnem krogu pa smo slišali nekaj več o premissljalni molitvi. Predavanje je temeljilo na ugotovitvi, da je treba vsako molitev razumevati kot premissljalno, meditativno, saj šele s tako molitvijo presežemo zgolj premikanje ustnic in nezadostno izgovarjanje naučenih molitev. Človek mora nujno osmiseliti svoje delovanje, toliko bolj tudi svojo molitev. Danes iščemo vsi, predvsem pa mladi, molitev, ki je učinkovita tako, da odide človek od nje pomirjen, poučen, z novo močjo za življenje.

Kosilo so pripravile dobre in spretnke gospodinje v župnijski kuhinji. Po kosilu se nam je pridružilo še nekaj ljudi, ki dopoldne niso mogli priti, žal pa so nekateri zaradi službe morali tudi oditi.

Popoldanski dve premissljevanji in pogovori so nas zaposlili s temami slovenske sinode. Ugotavljali smo, da resno dojame zahtevo prenove le

človek, ki svojo vero razumeva kot osebni odnos do Jezusa Kristusa, našega odrešenika. Ne spremeni se človek, ki se ravna samo po zapovedih. Dejansko navdušenje za življenje po veri začne rasti tedaj, ko človek spozna, da ga nagovarja Bog ljubezni. Božja ljubezen, ki se nam daje, da zaživimo polno življenje, ne ukazuje, ampak vabi. Tako se vernik čuti poklicanega, da stopi na pot novega življenja v Bogu. Izjemno dragocena pomoč nam je darovana v zakramentih Cerkve. Na kratko je predavatelj prikazal pomen vseh sedmerih za življenje po veri.

Zaključili smo z Gospodovo daritvijo. Od srca smo se zahvalili Bogu za lep in bogat dan. V večernem pomenku smo si želeli, da bi bilo prihodnjic na takem srečanju več ljudi.

OBERHAUSEN

Med najbolj vesele trenutke družine gotovo spada rojstvo otroka. Mlada družina Petre in Tonija Avgušlina iz **Moersa** je srečna pričakala malega **Maximiliana**. Ob krstu je bila cerkev polna kot ob največjih praznikih. Mašno slavlje so obogatili tudi člani zbora Slovenskih fantov ter mešani zbor Slovenski cvet, pri katerem poje mami Petra. Naj novokrščenca spremlja blagoslov Njega, ki ga je

prerodil v božjega otroka. In ker se je pri krstu tudi malo "oglasil", mu želimo, da bi nekoč našel pot med pevce, kjer pojeta njegova oma Nada in mami.

V prijetni skupnosti v **Ratheimu** je redko sveta maša, ker so sobote in nedelje tako zasedene. Zadnjič smo se srečali v novembru, ko sta jih obiskala tudi oba župnijska zbora. Pela sta pri sv. maši, po njej pa priredila še krajši koncert v dvorani ob kratkem martinovanju.

Martinovali sta tudi skupnosti v **Krefeldu** in **Güterslohu**. V obeh je bil lep odziv. **Tobias** in **Miha**, še šolarja, sta vsak v svoji skupnosti odlično po slovensko raztegnila harmoniko in požela priznanje rojakov.

Ob zatonu letošnjega novembra je v Moersu v krogu številnih prijateljev in rojakov praznoval 60-letnico življenja in god **Andrej KEŠPRET**, nepogrešljiv tenorist pri obeh zbora - pri Slovenskih fantih ter pri Slovenskem cvetu, ki ju vodi kot zborovodja njegov sin Iztok. Pri mešanem zboru pa poje tudi žena Fanika. Iz številne družine Kešpretovih izhaja tudi njegov brat, misionar v Indiji. Da bi "naš Andrej" še dolgo zdrav in čil lahko pel Bogu v čast in rojakom v duhovno korist ter

(München) Najprej smo se zbrali v kapeli, nato pa še pri prigrizku v obednici.

Maximilian Avguštin po krstu s starši in s starimi starši

družabno veselje, mu vsi iz srca želimo.

Vsakoletni dobrodelni BAZAR v ESSNU ter v MOERSU ima že lepo tradicijo. V Essnu se mu je letos pridružil tudi Miklavž, ki se je z nami vsemi razveselil pristrčnega programa, ki ga je s šolarji in odraslimi pripravila učiteljica Omanova. Darove bazarja smo letos namenili za obnovo narodnega svetišča sv. Jožefa v Ljubljani. Vsem, ki so pridodali svoj del truda, napora ter domiselnosti v dobro bazarja velja iskrena zahvala.

Miklavž je moral po župniji kar osemkrat na pot. Komaj je do božičnega praznika obšel njeno obširno območje. Utrujen je bil in hkrati iskreno vesel tolikernih sijočih oči malih otroških obrazov, kakor tudi nas odraslih, ko smo ob njem doživljali nekdanje otroške sanje ter utrjevali v sebi pomembnost krščanske dobrodelnosti.

Slovenski človek si je znal ob božičnem prazniku ustvariti **globoko notranjo toplino Jezusovega rojstva po "meri svoje tople duše in srca"**.

Tri polnočnice v naši župniji so to znova potrdile, tako z obiskom kot s sodelovanjem pri prazničnem bogoslužju. Dobrohotno bi dejal vsak

župnik takole: "Škoda, da je božič samo enkrat na leto." Sicer pa, naj nas njegova vsebina vabi k bogoslužju in duhovnemu življenju še posebej v tem letu, posvečenem Bogu Očetu, njemu, ki pošilja Sina za nas in naše odrešenje.

Na koncu še pogled na številke, tudi te imajo svojo zgovornost. V preteklem letu smo imeli 5 krstov, dve poroki, birmancev je bilo 9 (skupaj s koelnskimi). Umrlo je, po naših podatkih, 9 rojakov. Naj se spočijejo v Bogu.

A. Z.

Nasmeh pevca Andreja Kešpreta

STUTT GART

Seminar za zakonce in družine:

"Ko se srečam s trpljenjem, zorim za ljubezen!"

Ta naslov smo izbrali kot vodilo seminarja za zakonce in družine v Friedrichshafnu. Vodila ga je Vanja Kržan iz Ljubljane, žena in mati, ki je pred leti v prometni nesreči izgubila tri sinove. Ostalo ji je še dvoje otrok. Vendar v brezmejnem, po človeško gledanem neizhodnem trpljenju je zbrala v moči božje bližine spet toliko poguma, da je darovala življenje še enemu otroku.

Duhovno vodstvo seminarja je tokrat prevzel mons. Janez Pucelj.

"Moj jarem je prijeten in moje breme je lahko," je dejal Kristus. Človek večkrat ni zadovoljen sam s seboj ali s svojim zakoncem, hrepeni, da bi bil podoben minljivim filmskim zvezdam. Ne zna premostiti trpljenja, ker se premalo opira na božjo ljubezen, ki človeka vedno spremlja. Takega kot sem, me je Stvarnik hotel imeti v mozaiku svojega stvarjenja. Spraševali smo se, ali se sploh zavedamo vseh svojih dobrih lastnosti in sposobnosti in se zanje Bogu zahvaljujemo? Kristjani vedno čutimo v sebi mir in božjo bližino. Zakonci moramo znati velikodušno odpustiti, saj nam vedno stoji ob strani Kristus v zakramentalni moči sv. zakona. Namesto naju moli, naju vodi, vzgaja naše otroke in priliva svojo neusahljivo ljubezen. Če se bova v iskrenem pogovoru drug drugemu razkrila, bo to v slehernem trpljenju ljubezensko in duševno poživilo.

Vse to bova lahko prenašala na svoje otroke, ki so bili spočeti in rojeni kot enkratni dar Božje ljubezni. Kot suha zemlja vsrkava dežne kaplje, tako ljubezen in zaupanje vsrkavao tudi

otroci v družini. Vedno znova jih moramo spodbujati za vsako drobtinico dobrega. Ne bojmo se Gospodovega prihoda, ker je to v pristojnosti Očeta. Še las nam ne pade z glave brez božje volje. To je trdno Božje zagotovilo. Če bomo imeli trdno skalo Kristusa in bomo vedno stanovitni, bomo v vsakem trpljenju začutili pokončnost, Božjo ljubezen ter bližino.

Marija M.

“Balantič” v Stuttgartu

*“Studencev čistih sem željan,
rad bi napil se iz sončnega korita
in rad bi, da bi luč bila razlita
čez vso kot ajdov kruh črno ravan.”*

(Balantič)

Da bi se Slovenci v Nemčiji nekoliko osvežili ob “čistih studencih” slovenske besede, se napili iz “sončnega korita” slovenske narodne ter umetne pesmi in se okopali v luči in svetlobi slovenske kulture, sta Svetovni slovenski kongres - Konferenca za Nemčijo, in slovenska župnija Stuttgart v začetku novembra priredila predstavitev pesnika Balantiča, ki je bil v domovini vsa povojna leta med “prepovedanimi pesniki”.

Profesor France Pibernik iz Kranja, pesnik, kritik, literarni publicist in literarni zgodovinar, je v Ulmu in Stuttgartu kratko predstavil Balan-

Birma v Essnu

tičevo življenjsko pot, njegovo delo in tudi usodo njegovih pesmi med vojno in po njej.

V recitalu izbora njegovih pesmi, v Ulmu so ga izvedli dr. Marko Dvorak, Francka Borko in Cilka Novak ter Anton Strojan, smo spoznali tega pomembnega slovenskega lirika, ki je v taborišču Gonars, med julijem in novembrom 1942, naredil načrt za sonetni venec sonetnih vencev (144 sonetov). Žal je ostal nedokončan, tako kot pesnikovo življenje, ki je bilo nasilno prekinjeno nekaj dni pred njegovim 22. rojstnim dnem. 23. novembra 1943 je Tomšičeva brigada napadla domobransko postojanko v Krajčevi hiši v Grahovem in v ognjenih zubljih je med dvaintridesetimi žrtvami zgorel tudi pesnik Balantič.

Pri večeru sta sodelovala tudi inž. Feliks Tavčar, podpredsednik SSK za

Evropo, in mag. Mitja Slane, predsednik SSK-KN, ki je med drugim povedal, kako se je kot dijak “srečal” s takrat prepovedanim in zamolčanim pesnikom.

V Stuttgartu pa je prof. Pibernik predstavil religiozno liriko, njegovo slutnjo smrti ter odnos do nje. Prek Venca, recitirala sta ga Cilka Novak in Anton Strojan, smo poslušali glas “preroka”, ki nam je ozmanjal:

*“Gospod, podaril si mi odpuščanje,
čez krotka usta vino si razlil,
da bi ljubezni tvoje se napil,
da bi pozabil vse poti nekdanejš*

Čeprav je minilo že 55 let od tragične smrti Franceta Balantiča, njegove pesmi še danes z izredno močjo izražajo hrepenenje po luči in svetlobi ter oznanjajo moč vere in upanja v življenje.

Z Vanjo Kržan na seminarju ob Bodenskem jezeru

Mladi s slovenskega, italijanskega in poljskega misijona v Berlinu

HEERLEN

26. novembra smo se v cerkvi sv. Kornelija v Heerlerheideu **poslovlili od Kristine Domevšček**. Umrla je 21. novembra v domu počitka v Brunssumu.

Rodila se je leta 1908 na Žagi pri Bovcu v družini Roth. Leta 1934 je prišla za svojim možem Andrejem, ki je kot rudar delal najprej eno leto v Belgiji, nato pa od leta 1925 na Nizozemskem. Kadar je le bilo mogoče, je rada "poromala" v Gregorčičevo deželo. Bila je ponosna na pesnika rojaka in rada prebirala njegovo poezijo kakor tudi druge slovenske knjige. Z možem Andrejem, umrl je že pred 35 leti, sta rada prepevala slovenske pesmi.

Na pogrebu se je zbralo veliko število rojakov in nizozemskih prijateljev. Na poslednji poti smo se pridružili

sinu Emilu z ženo Ano Marijo ter Milanom, Cvetko in Andrejem, hčeri Sonji z možem, vnukoma Francem in Patricijo. Med mašo je pel slovenski mešani zbor Zvon, katerega član je tudi Emil. Občuteno zapeta pesem "Nazaj v planinski raj" je ustvarila domače razpoloženje v daljnji tujini. Domači kaplan, po rodu iz ZDA, je na kratko orisal življenje pokojne, zlasti pa lepote njene in naše stare domovine, kakor jo je videl na fotografijah v knjigi o Sveti gori.

Slovenski duhovnik je pohvalil njeno ljubezen do Cerkve in domovine. "Čisto drugače je, kadar je na pogrebu naših rojakov navzoč tudi slovenski duhovnik, saj je predvsem zaradi Slovencev zapustil rojake v tako lepi domovini. Čisto drugače se sliši molitev in slovo v domačem jeziku ob mogočni in ganljivi slovenski pesmi med pogrebno mašo. Ne nazadnje je tudi domači priimek vsaj ob slovesu izgovorjen pravilno..." (Le kako naj Američan izgovori tako lepo zveneče ime kot, npr. Kristina Domevšček...!) - "Draga mama, babica in prababica Kristina, hvala vam za lep zgled, v nebesih pa molite za svojo družino in vso našo skupnost. Počivajte v miru."

Slovenski mešani pevski zbor ZVON je tudi letos, 28. novembra, praznoval god sv. Cecilije. Nanj vedno povabijo tudi belgijsko-nizozemskega slovenskega duhovnika. To so prekrasni večeri, preživeti v prijateljskem, skoraj družinskem ozračju. Dvorana pod cerkvijo je slovesno okrašena, saj vsako leto obhajajo kakšno obletnico. Društvu ZVON že 20 let predseduje Nizozemec, g. Huub Hochstenbach. Čeprav ne razume našega jezika, s srcem prepeva slovenske pesmi. Vedno zelo prisrčno spregovori in čestita jubilejtom. Lani sta praznovala 25-letnico članstva Slavko Starman in Otto Zerdoner, letos pa Anna Theunissen, ki je članica že 40 let. Rojena je bila leta 1929 v Brunssumu. Njeni starši Svet-Šramelj so bili doma v Celju in Mariboru. K zboru je prvič pristopila že leta 1945. G. Huub je našteval njene odlike: živahna, zvesta, navdušena, redna... Če je le zdrava, poje pri vsaki slovenski maši in pogrebu.

Slovenska izseljenska matica ji je po pošti poslala priznanje in značko. (Med potjo so poštarji slabo pazili na dragoceno vsebino, tako da je bila listina nekoliko zmečkana, za kar se ji je predsednik opravičil). Gospa Ana pa: "... Nič hudega, saj sem tudi jaz vsa nagubana....", in hiša je bila polna smeha. Gospod Slavko je veselo raztegnil nepogrešljivo frajtonarico, ob kateri se je dalo "priložiti" svoj glas... Mimogrede povedano, Slavko ima 25 učencev za ta inštrument. Prijateljski pogovori o tem in onem so tekli ob okusno in bogato ponujeni hladni postrežbi.

Marsikatera slovenska župnija se ne more pohvaliti s tem, s čimer se lahko pohvali **Slovensko pevsko društvo Zvon**. Pevske vaje imajo vsak teden. Zborovodja Toni Kropivšek je

Birmanci iz Porenja v Ljubljani

ponosen na trideset, tudi mlajših, pevcev. Imajo skoraj nedosegljivo lepo urejen notni arhiv, v katerem je več kot 800 pesmi.

Društvo Zvon pa je enkratno in pohvale vredno tudi zaradi tega, ker vsako leto naročijo slovenskemu duhovniku nekaj svetih maš za pokojne člane zbora, česar se bodo morda kdaj navadili tudi drugi naši zbori v domovini in tujini. Druga izredna pohvala in zahvala pa jim gre, ker kot zbor pojejo pri vsaki mesečni slovenski maši na Nizozemskem - pomislite - že ob 8.30.

V tednu po veliki noči jih boste lahko poslušali v Sloveniji, kamor gredo na romanje in izlet. (Spored bomo še objavili.)

Lojze Rajk

Š V E D S K A

Kdo vé zakaj?

Naslednja številka Naše luči bo zagledala luč sveta že v novem letu 1999. To bo čas po Jezusovem rojstvu na betlehemske poljanah naših src in čas iskrenega veselja, čas prihoda življenja na svet, čas Odrašenika in začetek Njegovega poslanstva na tem svetu. Ne vem, ali bodo ti dogodki, ki bodo napisani in bodo prispeli s Švedske, še zanimivi. Pa vendar se zdi slovenskemu dušnemu pastirju pomembno in potrebno zapisati tudi takšne stvari, ki so žal zaznamovale slovenske rojake v tej deželi.

Ob prazniku prihoda Življenja na svet, spoštovane bralke in bralci Naše luči, naj vas vse nagovorijo tudi tile dogodki. Že trije meseci so pretekli, kar je Švedsko razburil čudni dogodek. Zvedelo se je, da je neki tujec z ameriškim potnim listom okužil okrog 200 žena na Švedskem z virusom aidsa. Ko je stvar postala nevarna, ker je vse prišlo v javnost, je možakar izginil. Začel se je pravi lov za povzročiteljem. Kasneje so ugotovili, da gre za moža iz arabskih dežel.

Približno v tem času se je zela razstava slik z naslovom Ecce Homo, ki je Jezusa postavila med homoseksualce oziroma On sam naj bi bil z njimi tesno povezan. Kar pa je še bolj skrb zbujajoče, pa je to, da se ta razstava dogaja po švedskih protestantskih cerkvah in to z vednostjo ter dovoljenjem najvišjih predstavnikov tukajšnje protestantske Cerkve.

29. oktobra 1998 se je zgodil dogodek, ki ga bodo ljudje na Švedskem, posebej pa v Göteborgu pomnili še dolgo. V tej noči, približno ob 23.45 je nastal požar, v katerem je zgorelo 63 mladih ljudi, okrog 190 pa jih je bilo težko ranjenih. V prostoru, ki je dopuščal 150 mest, se je zbralo na "fešto" približno 400 mladih fantov in deklet. Kdo od teh si je mogel misliti, da se bo vse tako kruto končalo? Ko bi njihovi starši vedeli, potem tega srečanja ne bi dovolili. Ko bi vedeli, ko bi človek vedel, kdaj ga čaka smrt. Pred stavbo, kjer so se zgodile te tragične reči, je bilo za 1. november veliko rož in sveč. Marsikje so bile fotografije rosnih mladih ljudi (štiri mlada dekleta so umrli v tem požaru tudi z göteborgske katoliške osnovne šole) in ve-

likokrat je bilo napisano z velikimi črkami ZAKAJ?

Pisec tega članka nima namena soditi teh dogodkov, ki pa bodo vendar še dolgo zapisani v srca Švedov in tudi priseljencev. Morda je krivično delati zaključke, kot na primer: Kaj pa če so vsi ti mladi žrtve za vso hudobijo, ki se je nakopičila zadnji čas v brezbožni Švedski. Okrog 200 žena, željnih užitkov tega sveta, bo moralo plačati svoj davek za zakonolomstvo in še kaj drugega. Ob tem se postavlja vprašanje: Ali sme človek storiti res vse, kar se mu zahoče, ne glede na posledice, o katerih žal tako malo ljudi razmišlja. Ali ni nobenih meja vec v človekovem življenju?

Moderna Sodoma in Gomora kliče ta po Božjem maščevanju. Ko je kelih Božjega srda poln, žal mora priti tudi kazen na ta svet. Tudi Božje potrpljenje ima svoje meje.

Koliko je ranjenih človeških src, koliko ponižanih in poteptanih, koliko jih trpi zaradi neposlušnosti in nespoštovanja po naših zakonih in družinah, po naših skupnostih? Pa bi dobri in usmiljeni Bog tega ne videl, da se ne bi ozrl na trpljenje pravičnega in da ne bi udaril s šibo svojih otrok, kadar je potrebno in poučno? In ali sme človek v nedogled preizkušati Božjo potrpežljivost? Stari pregovor pravi, da imajo vse stvari svoje meje, tako tudi to zadnje.

Slovenski dušni pastir na Švedskem **ne želi nikogar žaliti**. Nikomur ne želi večati trpljenja, ker ga je že tako preveč, nikogar tudi ne želi obsojati. Ob teh tako pretresljivih in žalostnih dogodkih in ob prazniku Odrašenikovega prihoda na ta svet želi ob vsem, kar se je zadnji čas zgodilo na Švedskem povedati le to, da je po

Jezusovem rojstvu in odrešenju vse stvarstvo naravnano k "novemu nebu in novi zemlji", kakor je to tako lepo povedal Alojz Rebula.

Božič, rojstvo Odrešenika človeštva in sveta, je praznik, ki mora vse navdati z novim veseljem in upanjem,

čeprav človek doživlja na tem svetu tolikokrat nesmisel in srečuje smrt. Toda Življenje samo je na veliko noč premagalo smrt. Vrata raja so odprta. Le živeti je potrebno tako, da bomo prišli v nebesa, "kjer družba angelska, se večno veseli, si mene (in tebe) tja

želi. Tam Jezus krono da, tam je moj pravi dom, tam večno srečen bom," kakor je zapel naš blaženi Slomšek.

Blagoslovljene božične praznike in mirno ter bolj varno in bolj srečno novo leto vošči vsem iz srca

Zvone Podvinski

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

MÜNCHEN - svete maše v januarju in februarju

SLOVENSKA MAŠA je vsako nedeljo ob 16.30 v cerkvi Svetega duha na Tal zraven Marienplatz. Pol ure pred mašo je priložnost za spoved. Vsako prvo nedeljo v mesecu je ob 16.00 MOLITEV ZA MIR IN DUHOVNE POKLICE.

NOVO LETO - maša bo ob 18.00 v župnijski kapeli

SV. TRIJE KRALJI - 6. januarja. Maša bo ob 18.00 v župnijski kapeli

ŠOLA bo 9., 16. in 23. januarja ter 6., 20. in 27. februarja med 9.00 in 11.30 v župnišču.

MLADINSKO SREČANJE bo v soboto, 9. januarja, ob 17.00 v župnišču.

PRVI PETEK - molitvena ura z mašo bo 5. 2. ob 18.00 v župnijski kapeli.

PEPELNICA - 17. februarja, bogoslužje bo ob 18.00 v kapeli.

WALDKRAIBURG - v soboto, 2. in 16. januarja ter 6. in 20. februarja v cerkvi Kristusa Kralja ob 18.00. Pred mašo priložnost za spoved.

ROSENHEIM - v nedeljo, 10. in 24. januarja ter 14. in 28. februarja ob 11.15 v cerkvi ob pokopališču.

FREILASSING - v nedeljo, 10. januarja, ter 14. februarja ob 16.00 v župnijski cerkvi.

STUTTGART: Svete maše januarja in februarja

STUTTGART - Sv. Konrad: 3., 10., 17. in 31. jan. ter 7., 14. in 21. feb. ob 16.30

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij: (Trije Kralji), ob 16.00 in 7. feb. ob 10.00

SCHW. GMÜND: Kapela sv. Jožefa: 10. jan. in 14. feb. ob 9.30

SCHORN DORF: kapela-sestre: 17. jan., in 21. feb. ob 8.45

AALEN: Sv. Avguštin: 17. jan. in 21. feb. ob 11.00

HN-BÖCKINGEN: Sv. Kilian, SOBOTA, 23. jan. in 27. feb. ob 17.00!

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo: 24. jan. in 28. feb. ob 9.00!

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta: 24. jan. in 28. feb. ob 17.00!

Sobotna šola:

Stuttgart: 9. in 16. jan. ter 6. in 27. feb. od 10.00 do 12.00.

Šola v Böblingenu:

6. jan. ob 15.00! in 7. feb. ob 9.00.

Tečaj slov. jezika za mlade in odrasle:

Začetni ob četrtkih, nadaljevalni ob sredah od 19.30 do 21.00 v Slov. domu.

V nedeljo, 10. januarja, bo po maši v Stuttgartu veseloigra DOKTOR FAUST - v izvedbi gledališča iz Borovelj na Koroškem.

Romanje v sveto deželo:

ob 2000. obletnici Jezusovega rojstva: od 13. do 21. februarja 1999, cena 1.550 DM. Prijave zbiraemo v Stuttgartu in Mannheimu.

Slovenski dom:

Župnijska pisarna je odprta: torek in petek od 9.00 do 12.00, torek, sredi in petek od 16.00 do 19.00, ter vedno po maši oz. po

dogovoru. Tel.: 0711/23 28 91 ali Janez Šket, 0711/2 361 361 oz. 0171/34 776 35.

REUTLINGEN: Sv. maše januarja in februarja:

Bad Urach, St. Josef: (sobota!) 2. in 16. jan. ter 6. in 20. feb. ob 17.00.

Pfullingen, St. Wolfgang: 10. in 24. jan. ter 14. in 28. feb. ob 19.00.

Göppingen: 31. jan. ob 15.00.

V soboto, 9. januarja, bo ob 18.00 v dvorani italijanskega misijona - nad našo pisarno v Reutlingenu - veseloigra DOKTOR FAUST v izvedbi gledališča iz Borovelj na Koroškem.

Pisarna, Krämerstr. 17, je odprta ob četrtkih od 15.00 do 18.00 in po dogovoru.

BELGIJA

Bogoslužje v belgijskem Limburgu

Bogoslužje v Genku, v italijanski cerkvi, je vsako drugo nedeljo v mesecu, na vse svete in na velikonočni ponedeljek ob 9. uri, na sveti večer pa ob 21. uri.

V Eisdu, v cerkvi sv. Barbare, je maša vsako drugo nedeljo v mesecu, na vse svete in na božič ob 10.45, na veliko noč ob 6. uri, ob Slovenskem dnevu - 2. soboto v oktobru, pa ob 16. uri.

Na manjše praznike in zadnjo nedeljo v mesecu je maša navadno v dvorani misije ob 10. uri.

NIZOZEMSKA

Bogoslužje na Nizozemskem: Vsako prvo nedeljo v mesecu ob 8.30; polnočnica ob 24.00; velikonočni blagoslov jedil - ob 18. uri; velikonočna procesija in maša - ob 7.30 - (sodeluje kraljevska godba); šmarnice - enkrat na teden v maju ob 19. uri - vse v cerkvi sv. Cornelia v Heerlerheideu.

Kristo Srienc: SPRTA BRATA

"Predragi moji farani! Vsem, ki se trudite in ste obteženi, vsem, ki dajete čast Bogu ter ste pripravljeni živeti v miru, slogi in ljubezni z brati in sestrami obeh jezikov širom po naši skupni domovini, pa tudi vsem razdvojenim iskrenim iskalcem resnice in pravice, prav vsem vam moj svetonočni pozdrav!

Nocoj, na sveti večer se nam je po neskončni Božji ljubezni razodela vsa dobrotljivost in ljudomilost našega Boga. Začenši od prvega svetega večera naprej se nam kot življenjsko naročilo ponuja svetonočno naročilo 'slava Bogu in mir ljudem, ki so blage volje'.

Vsi, ki ste nocoj napolnili našo cerkev, ste zahrepeneli po odrešilni, pomirjujoči bližini Božjega Deteta. Ogreti nam hoče naša mrzla srca ter v naše družine prinesiti medsebojno razumevanje in mir. Mir je zakrament svete noči, je Božji dar, ki nam ga Bog ponuja leto za letom posebno na vsak sveti večer. To ni mir, ki ga sklepajo politiki, pa ga čez nekaj ur prelomijo, to ni nagrobni mir pokopane življenjske volje, to je mir med Bogom in človekom, je mir ki je v skladu z našo čujočo vestjo in z Božjo postavo, je mir med ljudmi, ki dan za dnem v Božje roke polagajo svoje načrte in svoja dejanja.

Kjer zamre Božja slava, tam nujno umira mir, tam ostane temna tudi božična noč. To je nujna posledica, ki se vleče kakor črna nit skozi človeško zgodovino.

Kjer zamira Božja slava, tam gredo človeška pota narazen, tam se neha bratstvo, tam postane življenje mrzlo, med-

sebojni odnosi preračunani, srce prazno, tam se naseli nemir in za njim sovraštvo.

Na sveti večer se Bog odpira vsakemu iskrenemu iskalcu, ponuja mu svoj mir, svoje razsvetljenje, svojo osrečujočo toploto.

- Kaj naj počnem sam vse te dni? Kaj nocoj na sveti večer? Doma sem sam podrl še zadnje mostove, ki so me še vezali z domačimi.

To velja za vse nas, ki smo nocoj prišli sem obteženi s svojimi dvomi, s svojo mlačnostjo, s svojo dvoličnostjo in neodločnostjo, pa vendar z vso dobro voljo. Bog je postal človek, da bi mi postali božji otroci. Zato se nekaj mora premakniti v nas, v svetu, v sleherni duši: vsak hrib naj se zniža, vsaka dolina naj se izravna, in kar je v nas hrapavega, naj bo gladka pot, in v srca, ki tavajo v temi, naj zasveti Kristusova luč iz Betlehema. Naj vas reši vaših dvomov, naj zbudi vašo oglušeno vest, pogasi vsa nasprotstva, poživi vašo pojemajočo vero, nas vse naj odpre za medsebojno spravo. Z vso iskrenostjo in pravičnostjo skušajmo uresničiti v našem skupnem življenju zapoved ljubezni:

*Ljubimo se brez hinavščine,
naj v nas edinost bo in mir,
in v naši vernosti
se naj zvestoba nikdar ne skali."*

Sveta noč je razgrnila svoj prozorni pajčolan čez hribe, gorska zakotja in grape. Okna v farni cerkvi so bila že nekaj

Še en posnetek v spomin na birmo v Essnu

Ob božiču v Schweilerju

časa temna. Tudi lučke od polnočnice vračajočih se vernikov so se pogreznile v nočno neskončnost. Vse je spaspalo v miru, ki so ga trosili angeli.

Pa vendar ne vsi! V podstrešni kamri pri Ravničarju se je premetaval Tevž. Materino prošnjo je zavrgel. Namesto k polnočnici je zavil dol v trg k Eriki. Pri njej je nameraval prebiti sveti večer. Pa ga je razočarala. Zavita v nov kožuh se je opravičevala, češ da je namenjena v Celovec. Sicer ga je poljubila, a nekako bolj prisiljeno. Nato je samo namignila, da je z Erhardom za nekaj dni peljeta v mesto k sorodnikom. Tevža je ta nepričakovana vest močno prizadela. Molče se je zamislil ter odšel.

- Kaj naj počnem sam vse te dni? Kaj nocoj na sveti večer? Doma sem sam podrl še zadnje mostove, ki so me še vezali z domačimi.

Stal je blizu razsvetljene cerkve. Polnočnica se je ravno končala. Ni dolgo razmišljal: - Ne ostaja mi drugega, kot da se neopaženo pridružim množici, ki se vrača od polnočnice.

Pomešal se je med ljudi, ki jih ni poznal bliže. Doma je hitro stopil v svojo kamro ter se uleže. Vest ga je pekla. prvič v svojem življenju je izostal od svetonočne svete maše. Erika ga je pustila na cedilu. Njegovi tovariši, s katerimi se je v zadnjem času pajdašil, so imeli nocoj vsak svoj načrt, vsak svojo osebno obveznost. Tako je Tevž ostal sam. Vest se je oglašala, ga čedalje bolj pekla: - Tevž, dom prodajaš, izdajalec, Judež!

Še huje je očitala vest: - Brata, svojega rodnega brata hočeš ubiti, da bi si prilastil njegovo posest!

- Saj sem jaz ravno tako Ravničarjev in imam prav tako pravico do doma! je ugovarjal Tevž.

- Nimaš pravice! Po krivici si jo lastiš, in če treba, celo z ubojem lastnega brata.

Ves poten se je Tevž premetaval na ležišču.

In drugi, ki v zgodnjih jutranjih urah svete noči še ni spal, je bil župnik Martin: klečal je pri brleči večni luči v cerkvi pred jasicami. Po polnočnici, ko so farani odšli, je ostal v cerkvi. Najdeni zapisnik o precej točno načrtovani akciji proti njegovim ovčicam ga je močno vznemirjal. Odločil se je, da prebije sveto noč v cerkvi v spravo za načrtovane grešne naklepe, da jih z molitvijo odvrne od dobrega, nič hudega slutečega ljudstva.

Proti jutru je blagi dušni pastir omagal. Utrujenosti se več ni mogel ustavljati. Zadremal je. Medli žarki večne luči so padali na njegovo blede lice in preko njega v njegovo srce. Imel je privid.

V polsnu je pred njega stopil prerok Izaija. Karajoč je dvignil roko: "Gorje, pregrešni narod, ljudstvo, obteženo s krivdo. Otroke sem vzgojil in povišal, oni so pa odpadli... Kam bi naj še bili udarjeni, ko še nadaljujejo svoj odpad?"

- Nimaš pravice! Po krivici si jo lastiš, in če treba, celo z ubojem lastnega brata.

Izaija je nato izginil in župnik se je zbudil.

Ko je tisto zgodnje božično jutro cerkovnik odprl cerkvena vrata, da bi pozvonil jutranjico, se je poltemi nemalo ustrašil. Pred oltarjem, je ves začuden opazil župnika, ki se je ravno dvignil na oltarnih stopnicah, molče vstal ter brez

(Nica) Po maši na Colle sur Loup

Miklavž v Moersu je združil dobroto in "toploto".

vsake besede odšel v župnišče. Izaijevo videnje župniku ni hotelo izginiti izpred oči. Spremljalo ga je še več dni.

Odpadanje lastnega ljudstva je župnika bolelo bolj kot vse drugo. Od dne do dne je bolj jasno spoznaval:

- Prej kot z orožjem umoriš ljudstvo s tem, da mu vzameš samozavest. Kakor valovom kljubujoči labod je. Nekaj časa se že ziblje na valovih, nato pa omahne in ni ga več.

Pri Sv. Jakobu je zapel božični zvon. Oznanjal je vsem, ki so se tisto božično jutro prebujali po svojih domovih med Beznico, Močulo, Ivnikom in Dravo iz svoje dremavosti, naj bodo v smislu svetonočnega sporočila glasniki miru in znanilci Božje slave.

Ugašale so zadnje zvezde na kristalno čistem nebu. Sveta noč se je pokorno umikala svetemu dnevu. Angeli so peli svojo miroljubno hvalnico - toda skrivaj je hudič vmes sejal svoje ljulko, svoj nemir in razdor.

PRISEGA

Tisto leto je bila zima izredno mrzla, vendar brez snega. Dan za dnem je pihal od severa oster, ledeno mrzel veter. Sledile so jasne noči, v katerih so se zvezde dozdevno tako približale zemlji, da bi jih človek malone mogel prijeti.

Kljub mrazu je Erhard pogosto zahajal v lovišče na Sleme. Postajal je pa iz dneva v dan bolj zamišljen. V svojo načrtovano vlogo se je tako vživel, da je dobival vedno jasnejšo obliko. Noč za nočjo je svoj načrt celo v sanjah uresničeval. Cele večere, tudi popoldneve, je presedel v revirju. Sede na preži je opazoval košuto, ki je jutraj in zvečer redno prihajal ob določeni uri na poseko ter se tam pasla. Krasna žival je bila. Videlo se ji je, da bo spomladi povrgla gotovo dva telička. Tako obila je postajala. Ker ni bilo snega, divjad ni trpela pomanjkanja. Tik ob poseki pod košato smreko so bile jasli, napolnjene z dišečo otavo. Tam se je košuta, ko je stopila iz varne goščave, malo ustavila ter pomomljala šop sena ter nato oprezno stopila na odprto jaso in se zvedavo ozirala na vse strani. Nazadnje, ko ni čutila nobene nevarnosti, je začela obirati zeleno ostroževino.

Kot lovec je Erhard za to lepo živaljo oprezoval že več kot leto dni.

V času jelenjega ruka meseca oktobra je dobila košuta obisk. Mogočen jelen deseterokratnik jo je nekaj dni zvesto spremljal. Po enotedenskem spremstvu je košuta svojega ljubimca zopet odslovila. Spet je sama prihajala v mraku iz gostega smrečja na frato. Za Erharda je postajala običajni vsakodnevni izziv. Vedno z večjim lovskim ugod-

jem jo je opazoval s preže. Ni mu ostalo prikrito, da okto-brski obisk jelena ljubimca ni ostal brez posledic.

V svojem ponosu tega ni mogel pozabiti.

Za lovca so to osrečujoča doživetja, ogrevajoči sončni žarki, ki spreminjajo lovišče v košček raja na zemlji.

- In to krasno žival naj bi jaz, zapriseženi lovski čuvaj, proti vsaki lovski etiki na zločinski način žrtvoval, samo da bi s tem dejanjem pomagal Tevžu in Eriki do njunega cilja? Ali res ni druge možnosti?

Ko je Erhard tisti večer že dobro uro sedel na preži pod Slemenom, je košuta zopet stopila iz svojega običajnega zatišja. Nekaj sto korakov oddaljena se je postavila v vsej svoji čudoviti stasitosti pred lovca, dvignila glavo ter z nosnicami lovila zrak.

Točno je videl njene v sebe uprte oči, iz katerih je odsevala vsa prirojena življenjska neukročenost in previdnost.

- In to krasno žival, ta čudež narave naj jaz kot lovski čuvaj ubijem, da s tem uresničim zlobno nakano, ter dodatno ugonobim še nedolžnega človeka?

Erhard se je stresel ob tej misli. Lovska vest se je oglašala. Ob tem notranjem nemiru ga je posilil kašelj. Košuta je še višje dvignila glavo ter skokoma zbežala v goščo. Nevoljen, ker ni mogel te lepe živali dalje opazovati, je Erhard zlezal s preže, da bi se napotil domov. Mrak je lezel kakor temna pošast iz visokega gozda. Nekako tesno mu je postajalo. Obstal je. Sam ni vedel, zakaj, čemu.

- Čudovito lepa žival! Ali je ni škoda?

(Zürich) Prvoobhajanec Mitja Koradej s starši

Na vso moč se je trudil, da bi utišal nemirno vest. "Bojazljivec", je zamrmral, "pol leta delam načrte, tuhtam podnevi in ponoči in sedaj, ko sem se končno dokopal do izvedljivega načrta, me ta borna košuta, ena izmed mnogih v teh lesovih, hoče omajati v mojem sklepu, pri izvedbi že točno izdelanega načrta! Erhard, bodi mož beseda! Izpolni, kar si se zavezal! Da ne razočaraš sestre Erike! Da ne izgubiš zaupanja pri Tevžu, ki ti pri tvoji politični dejavnosti lahko neizmerno veliko koristi. Zato, nič me več ne omaja; proč z vsakim oklevanjem! Ta nasprotnikova postojanka z Joštom, s tem zagrizencem, mora pasti! Potem ne bo nobenega močnejšega odpora več. Vsa soseska bo zlezla k nam, vsi ti bajtarji, katerim se tresejo hlače, če vidijo kakega gospoda iz Celovca ali tovarniškega ravnatelja."

Obstal je sredi gozda, uprl pogled med mogočne jelke, ki so kakor sloki velikani štrlele v nebo gor do počasi se prižigajočih zvezd. Zazdelo se mu je, da kot karajoči Božji prsti pretijo, govoreč: - Ne ubijaj, ne delaj zgage med bratoma! Kdor sovraštvo seje, smrtno sovraštvo žanje!

Erhard bi se bil še dalje boril s podobnimi svarilnimi predstavami, pa se je ravno nad njim odlomila trhla veja

Žive jaslice nas še bolj doživeto pripeljejo v čas božične skrivnosti

ter mu kot opomin padla na glavo. Zbolelo ga je. Zaklel je ter v jezi zabrundal: "Noben hudič me ne omaja več. Še jutri bom Tevža vpeljal v svoj načrt. Ko bo vse urejeno in bodo tudi vremenske razmere primerne, bo kocka padla. Prepričan sem o svoji zmagi. In s padcem te važne postojanke bo pot odprta in za njo bo padlo še več drugih!"

- In Erhard bo zaslovel kot pionir nemštva v tem kraju, kajti tudi najtrdnjše slovenske trdnjave mu niso mogle kljubovati, bodo v Celovcu priznali. Obenem se bo to pot učinkovito maščeval nad domišljavo Manico, ki je ponujeno ji ljubezen smelo zavrnila.

Za lovca so to osrečujoča doživetja, ogrevajoči sončni žarki, ki spreminjajo lovišče v košček raja na zemlji.

V svojem ponosu tega ni mogel pozabiti.

V te misli zatopljen se je pozno zvečer vračal domov. O uspehu svojega načrta je postajal čedalje bolj trdno prepričan, zato se mu je naravnost zahotelo, da bi ga mogel čimprej uresničiti.

"Koj prvi dan, ko pade nekaj snega in bo tudi drugo vse pripravljeno, bom svojo zvito zamisel brez odlašanja izvedel," je bil njegov neomajni sklep.

V načrtovani potek svoje zlobne nakane se je tako živo zamislil, da si je točno predstavljal, kako se z nabito puško počasi in previdno bliža svoji med tremi košatimi smrekami postavljeni preži. Nato neslišno zleze po lestvi, se zgoraj usede, pripravi puško ter dobro zakrit z enim samim pogledom preleti frato, na kateri je že tolikokrat opazoval pasoč se košuto.

Se nadaljuje

(Zürich) Andreas Videčnik je Miklavžu zaigral na harmoniko in požel buren aplavz.

Evro prinaša nekaj sprememb v plačilnem prometu

Maja '98 so voditelji evropskih držav določili, katere države bodo v prvem krogu uvedle skupni evropski denar. Te države so: Nemčija, Francija, španija, Italija, Portugalska, Belgija, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Finska in Irska. Za prehodno dobo dveh let bo veljalo, da preračunavanje iz valute v valuto ne bo več neposredno, ampak prek evra. Tečaji posameznih valut do te skupne denarne enote so bili določeni in s tem so zakoličena razmerja za prehodno dobo.

S prvim januarjem 1999 stopi v veljavo v državah Evropske zveze skupna valuta EVRO. To prinese nekaj sprememb, ki jih bomo poslej morali upoštevati vsi.

Banke že od januarja 1999 ponujajo lastnikom računov in hranilnih vlog možnost izbire. Svoje račune lahko takoj prestavimo v evro ali jih obdržimo v dosedanjih valutah. Tako stanje bo trajalo do 1. januarja 2002, ko bodo vsi računi avtomatično prestavljeni na evro. S tem datumom dosedanjih valut ne bo več.

Banke bodo med seboj takoj začele obračunavati samo v evrih. To pomeni, da bo vsak račun, ki ga bomo plačali prek banke, npr. v francoskih frankih, najprej na banki preračunan v evre in v tej valuti odposlan prejemniku. Če ta vodi svoj račun v avstrijskih šilingih, mu bo vsota v njegovi banki preračunana v to valuto in tako izkazana v obvestilu. S tem se banke izognejo spreminjanju tečajev, s čimer bi bila zmeda lahko brž popolna. Spreminjanje v evre in spet iz evrov v določeno valuto bo potekalo s petimi decimalnimi mesti za vejico, tako bo dosežena večja natančnost. Seveda po bo končna vsota vedno zaokrožena na dve števili za vejico.

Vse preračunavanje v evre in iz njih v nacionalne valute bo pri večini bank zastoj. Prav tako je zastoj preoblikovanja računa v evre. Tudi navajanje vplačil in izplačil v evrih in nacionalni valuti ne bo bremenilo lastnike računov.

V veljavi ostanejo vse kreditne kartice, s katerimi bo mogoče takoj plačevati v obeh valutah. Tudi pri dviganju gotovine na avtomatih bo mogoče določiti, v kateri valuti želite imeti gotovino v rokah.

V mednarodnem prometu poslej ne bo več dveh tečajev, ampak samo eden. Dokler ne bodo na trgu evrovski bankovci, je v vsaki državi edino plačilno sredstvo dosedanj denar.

Najbrž bo prehod tudi v gotovinskem plačevanju kaj kmalu potekal večinoma v evrih. V Nemčiji bo mogoče manjše vsote do 20 DM plačati z markami vse do januarja ali februarja 2002. Vsekakor pa priporočajo strokovnjaki, da naj bi bile večje gotovinske vsote zamenjane v evre že do konca leta 2001. To je najbrž pomembno za naložbe v dosedanjih evropskih valutah, ki jih imajo ljudje v Sloveniji ali kje drugje zunaj EZ. Te vsote bo najbrž dobro zamenjati v evre najkasneje v začetku leta 2002.

Tudi pri akcijah bo s 1. januarjem 1999 kar nekaj sprememb. Borzna obvestila bodo že od 4. januarja v vseh članicah EZ le v evrih. Akcije in izplačila dividend bodo takoj izražena le v novi valuti. Vsi nakupi na borznem trgu in vse prodaje bodo v evrih.

Na koncu še ena pomembna novica. Dve leti bo potrebno na položnicah in nakaznicah napisati, v kateri valuti želimo plačati navedeno vsoto. Če valuta ne bo označena, bodo banke, preden nalog opravijo, vprašale stranko o tem. Z dosedanjimi nakaznicami in čeki lahko torej nakazujemo plačila v dosedanji valuti ali v evrih. Pri tem ni pomembno, v kateri se vodi naš račun. Vsa preračunavanja bo opravila banka po uradnem tečaju. Ta usluga je brezplačna.

Prav gotovo bo prehod na skupen evropski denar od vsakega zahtevala nekaj pozornosti in privajanja. Našim bralcem smo želeli s temi najnujnejšimi informacijami nekoliko pomagati v morebitnih zadregah.

NOVE ŠKOFIJE

V študiji, ki jo je spomladi pripravila komisija za ustanovitev novih škofij in jo posredovala škofom, so podrobno predstavljeni predlogi za ustanovitev največ petih novih škofij (celjske, murskosoboške, kranjske, novomeške in novogoriške), ki naj bi jih poleg obstoječih treh škofij - te se bodo seveda delile - kmalu imeli na Slovenskem, je na novinarski konferenci povedal Peter Kvaternik, vodja omenjene komisije.

Pojasnil je še, da so pri pripravi predloga, upoštevali več kriterijev, ob koncilskopastoralnem še zgodovinskega, sociološkega, demografskega, ozemeljskega in gospodarskega; dva predloga za nove škofije pa so zavrnila, ker tem kriterijem nista ustrezala. Sporna pa je tudi predlagana delitev sedanje koprške škofije, saj bi po besedah koprškega škofa Metoda Piriha nova koprška škofija brez novogoriške težko samostojno delovala. Ob ozemeljskem argumentu za delitev oziroma prostorski razpoteženosti škofije, ki ga poudarja komisija, so po besedah koprškega škofa pomembni tudi denarne in gospodarski razmere poleg tega je več kot polovica duhovnikov v škofiji doma iz goriškega dela. Tako pa bi tudi na tem področju nastala velika praznina.

SLOVENCİ PO SVETU

Predlog proračuna za prihodnje leto ne predvideva več ločenih postavk za Svetovni slovenski kongres, Slovensko izseljensko matico in Izseljensko društvo Slovenija v svetu, ampak jih vključuje pod skupno postavko "Ustavne obveznosti - podpora Slovincem po svetu". Poslanci pa se s tem niso strinjali, saj menijo, da je izrecna navedba vseh

treh omenjenih ustanov potrebna zaradi njihove nadaljnje avtonomnosti. Zato so soglasno podprli predlog amandmaja, ki ga je pripravila komisija, da se postavka razdeli tako, da se Izseljenskemu društvu Slovenija v svetu zagotovi 6,9 milijona SIT, Svetovnemu slovenskemu kongresu 8,6 milijona SIT, Slovenski izseljenski matici pa 48,5 milijona. Obenem je komisija podprla predlog Iva Hvalice, da se Izseljenskemu društvu Slovenija v svetu zagotovi 20 milijonov SIT in predlog skupine, da se Svetovnemu slovenskemu kongresu zagotovi 23,5 milijona SIT.

Komisija je podprla še dva amandmaja, ki ju je predlagal poslanec Hvalica. Po prvem naj bi Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu dobil novo postavko - sofinanciranje radijskih in TV-programov za Slovence po svetu v znesku 20 milijonov SIT, v skladu z drugim pa naj bi pri Upravi RS za telekomunikacije odprli novo postavko RTV-pretvorniki ob meji z Italijo in avstrijsko Koroško v znesku 100 milijonov SIT.

Predlog proračuna za prihodnje leto za Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu sicer predvideva skupno 1,5 milijarde tolarjev sredstev oz. toliko, kot za leto 1998. Za podporo Slovincem v zamejstvu naj bi namenili 1,3 milijarde SIT, za Slovence po svetu pa 174 milijonov SIT. Komisija še meni, da je to premalo, in predlaga, da se proračunske postavke Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu zvišajo za 7 %, s čimer bi zagotovili realni obseg sredstev na ravni prejšnjega leta.

TUJI VLAGATELJI

Vodstvo Shell Slovenija, d.o.o., je sporočilo, da se umika iz maloprodaje na slovenskem trgu. Kljub naporom namreč podjetju ni uspelo postaviti mreže bencinskih servisov s takšno gostoto, ki bi zadostila novim ciljem Shella. Podjetje pa bo v Sloveniji kljub temu delovalo naprej s prodajo olj in maziv, plačilnih kartic ter kemijskih izdelkov. Neuspeh pripisujejo predvsem oviram, s katerimi se je Shell srečal na slovenskem trgu. Direktor Shell Slovenija Samo Krivic pa je napovedal, da bo podjetje prodalo vse nepremičnine.

ZBOROVANJE V TRSTU

Na trgu Zedinjenja Italije v Trstu je družbenopolitično društvo Edinost pripravilo 108. redno mesečno protestno zborovanje v protest proti več kot polstoletni kršitvi 6. čle-

Figurice za svetega Štefana

na in 10. prehodne določbe ustave italijanske republike proti 44-letni kršitvi določil Posebnega statuta z dne 5. oktobra 1954 in proti 35-letni kršitvi 3. člena statuta Avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine.

Z zborovanjem se je sklenilo deveto leto protestnih zborovanj. Ob tej priložnosti so govorili o zadnjih stopnjah postopka za pripravo zakona za varstvo slovenske manjšine v Italiji.

NOVA VINOTEKA

V največjem nakupovalnem središču v državi (BTC, Ljubljana) so na martinovo odprli vrata že druge vinoteke blagovne znamke Veritas.

Prva, odprli so jo sredi leta na Ptuj, se je že uveljavila z najcelovitejšo ponudbo vin vseh slovenskih vinorodnih pokrajin, ljubljanska pa je vinsko ponudbo še izpopolnila. Kupci in vinarji so tako z lično urejeno in po površini največjo vinoteko v Sloveniji dobili najlepše darilo na dan, ko goduje vinski patron.

V vinoteki je že ob odprtju naprodaj več kot 500 različnih vinskih polnitev vseh pomembnejših slovenskih pridelovalcev vin. Izjemno stičišče med pridelovalci in porabniki je Slovenska vinska akademija Veritas, ta z vinoteko tudi gospodari, zasnovala tudi kot svetovalsko in izobraževalno središče bogate ponudbe vin. Poleg najširše palete vin je v vinoteki mogoče dobiti tudi literaturo, ki pomaga pri vinskem izboru, pa tudi mnoge, vinsko ponudbo spremljajoče potrebščine, vse do kozarcev.

MOJA DEŽELA - LEPA, UREJENA IN ČISTA

Ob zaključku največjega slovenskega turističnega ekološkega projekta Moja dežela - lepa, urejena in čista v organizaciji Turistične zveze Slovenije je bilo v hotelu Casino Perla v Novi Gorici posvetovanje o uresničevanju projekta in slavnostna podelitev priznanj udeležencem tekmovanja, ki je v okviru projekta potekalo pod pokroviteljstvom ministrstev za okolje in prostor ter malo gospodarstvo in turizem. Med letošnjimi nagrajenci so med drugim mesta Nova Gorica, Slovenske Konjice in Lenart ter kraji Bled, Ptuj, Mozirje, šentanel in Braslovče.

Poleg omenjenih so bile tekmovalne kategorije še kategorija gasilskih domov, policijskih postaj, bencinskih servisov in železniških postaj, Kmečki glas pa je nagrade živimo s podeželjem podelil družinam Golob, šmalčič, Lukančič ter Marjani in Antonu Gosaku.

MEDNARODNA ARBITRAŽA

Slovenski zunanji minister Boris Frlec je povedal, da se bosta Slovenija in Hrvaška za razrešitev vprašanja o hrvaškem denarju, ki je bil naložen v Ljubljanski banki pred letom 1991, zatekli k mednarodni arbitraži.

Dodal je še, da se bodo drugi problemi med državama, povezani z državno mejo in Nuklearno elektrarno Krško, reševali brez zunanje pomoči.

AVTOCESTA VIŠNJA GORA-BIČ

Družba za avtoceste (DARS) je s s tremi domačimi gradbenimi podjetji sklenila pogodbo za gradnjo 11,2 kilometra dolgega avtocestnega odseka med Višnjo Goro in Bičem. Pogodba z ljubljanskim SCT kot vodilnim partnerjem v skupnem nastopu s Primorjem iz Ajdovščine ter GIZ Gradisom iz Ljubljane obsega izpeljavo trase avtoceste in premostitvenih objektov ter ureditev vodotokov in zadrževalnikov. Vrednost oddanih del znaša 5,98 milijarde tolarjev, rok za dokončanje del pa je 14 mesecev od uvedbe izvajalcev v delo.

ŠKOFJA LOKA

Te dni so gradbeni delavci začeli obnavljati strop na severnem delu vzhodnega trakta škofjelokega gradu. Že pred časom so obnovili strop na drugih delih tega trakta, zdaj pa bodo z betonsko ploščo utrdili strop še nad preostalimi deli etnografske zbirke. To bo tudi priložnost, da bo Loški muzej lahko v prihodnjem letu nadaljeval s priložnostjo nove posameznih zbirk v tem delu gradu.

(Zürich) Tatjanca Harsanyi z zasluženim darilom

STOPNJEVALNO PRIREDJE

1. ENOSTAVČNE POVEDI STRNI V STOPNJEVALNA PRIREDJA (z vezniki ne - ne, niti - niti, ne samo - ampak celo):

Primer: Doseženi uspehi so nas zadovoljili. Spodbudili so nas celo k nadaljnjemu delu. - Doseženi uspehi nas niso samo zadovoljili, ampak so nas spodbudili k nadaljnjemu delu.

Nihče me ni pozdravil. Nihče se mi ni nasmejal. - Nisem ga videl. Nisem ga slišal. - Oče ne pije. Ne kadi. Tudi kave ne uživa. - Tuji dečki so me zmerjali. Celó tepli so me. - Nadzornik ni nič videl. Tudi hotel ni nič videti. - Gozdna pot je postajala čedalje slabša. Na koncu je čisto izginila. - Današnja letala letijo zelo hitro. Dosegajo celo nadzvočno hitrost. - Za ta denar bi lahko kupil žogo. Lahko bi kupil celo kolo.

2. SKUPINE GLAGOLOV UREDI STOPNJEVALNO:

dela, gara, se muči - dirja, hiti, teče - govori, se dere, vpije - heheta se, hihita se, krohota se - grozi, očita, straši - berači, moleduje, prosi - pri-ganja, prigovarja, spodbuja.

3. POSTAVI VEJICE, KJER SO POTREBNE:

Delavec se je na pol slekel se ulegel in v hipu zaspal. Mama se je obrnila naglo odšla in trdo zaprla vrata za seboj. Tobe niti ne pozdravlja niti ne odzdravlja. Profesorica je spre-

govorila o pisatelju po katerem se imenuje šola in prebrala odlomek iz njegovega dela. Šofer gre okrog avtomobila pregleduje kolesa brca gume. Slavko je pobral vetrovko ki je ležala na tleh ter jo malomarno vrgel prek ramena. Načrt ni bil samo izpolnjen celo presežen je bil. Sonce se počasi dviga rosa se suši in megla v dolini izginja.

4. POVEDI POVEŽI V STOPNJEVALNO PRIREDJE:

Igra na klavir. Zna brenkati na kitaro. - Piše domačo nalogo. Pozneje pomaga mami v kuhinji. - Anja se ni naučila pesmice na pamet. Ni je niti prebrala. - Pospravili smo dnevni prostor. potem smo počistili še spalnice. - Andrej je priden fant. Je tudi dober. - Fanta delo ne zanima. Niti ga ne išče. - Ves dan dela. Jestí ne vpraša. - Tone ne ponočuje več. Samo dela. Začel se je učiti. - Janko je priden delavec. Je tudi dober človek.

5. DOPOLNI POVEDI V STOPNJEVALNO PRIREDJE:

Niti ga nisem videl - Martina ni le pridna učenka - Niti ne piše - Ne govori - Ne pleše, ne ukvarja se s športom, - Na tiste čase Primož noče ne misliti, - Ne straši samo otrok, - Jože ni le dober oče, - Nihče mu ni pomagal,

6. POIŠČI STOPNJEVALNA PRIREDJA:

Popoldne je prišel prijatelj k meni, da bi se igrala. S seboj ni prinesla niti žoge niti ni imela kolesa. Res nisva vedeli, kaj bi počeli. Anže ni le moj bližnji sosed, ampak je tudi moj prijatelj. Odločila sva se, da pojedeva na igrišče in bova z drugimi fanti igrala nogomet. Imela sva se lepo, celo domov nisva hotela. Hodila sva, dokler se ni popolnoma stemnilo. Tako dobre torte nisi niti jedel niti videl.

7. NAPIŠI VEJICE:

Niti ni moj sošolec niti ne hodi na našo šolo. Je prijazen fant dobro igra nogomet in se ne krega z drugimi. Včeraj me ni le povabil na sladoled še tortico mi je plačal. Bil sem vesel celo žarel sem v obraz. Potem sva se razšla kot stara prijatelja. Človek ki ga ni videl niti prej niti pozneje mu je edini pomagal potisniti pokvarjen avtomobil s ceste. Čeprav si videl že precej sveta takega vina nisi niti videl niti pil.

REŠITVE:**1. ENOSTAVČNE POVEDI STRNI V STOPNJEVALNA PRIREDJA (z vezniki ne - ne, niti - niti, ne samo - ampak celo):**

Nihče me ni niti pozdravil niti se mi ni nasmejal. - Nisem ga ne videl ne slišal. - Oče niti ne pije niti ne kadi niti kave ne uživa. - Tuji dečki me niso samo zmerjali, ampak so me celo tepli. - Nadzornik ni niti nič videl niti ni hotel nič videti. - Gozdna pot ne samo da je postajala čedalje slabša, ampak je celo na koncu čisto izginila. - Današnja letala ne samo da letijo

zelo hitro, ampak dosegajo celo nadzvočno hitrost. - Ne samo da bi za ta denar lahko kupil žogo, ampak celo kolo.

2. SKUPINE GLAGOLOV UREDI STOPNJEVALNO:

dela, se muči, gara -

hiti, teče, dirja -

govori, vpije, se dere, -

hihita se, heheta se, krohota se -

grozi, očita, straši, grozi -

prosi, berači, moleduje -

spodbuja, prigovarja, priganja.

3. POSTAVI VEJICE, KJER SO

POTREBNE: Delavec se je na pol sklekel, se ulegel in v hipu zaspal. Mama se je obrnila, naglo odšla in trdo zaprla vrata za seboj. Tobe niti ne pozdravlja niti ne odzdravlja. Profesorka je spregovorila o pisatelju, po katerem se imenuje šola, in prebrala odlomek iz njegovega dela. Šofer gre okrog avtomobila, pregleduje kolesa, brca gume. Slavko je pobral vetrovko, ki je ležala na tleh, ter jo malomarno vrgel prek ramena. Načrt ni bil samo izpolnjen, celo presežen je bil. Sonce se počasi dviga, rosa se suši in meglja v dolini izginja.

4. POVEDI POVEŽI V STOPNJEVALNO PRIREDJE:

Ne igra le na klavir, ampak tudi brenka na kitaro. - Piše domačo nalogo, pozneje še celo mami pomaga v kuhinji. - Anja se ni naučila pesmice na pamet, ni je niti prebrala. - Nismo pospravili le dnevnega prostora, celo spalnice smo počistili. - Andrej ni priden fant, je tudi dober. - Fanta delo niti ne zan-

ima niti ga ne išče. - Ves dan dela, še celo jesti ne vpraša. - Tone ne ponočuje več, samo dela, še učiti se je začel. - Janko ni le priden delavec, ampak tudi dober človek.

5. DOPOLNI POVEDI V STOPNJEVALNO PRIREDJE:

Niti ga nisem videl niti ga ne poznam. - Martina ni le pridna učenka, ampak je tudi dobra prijateljica. - Niti ne piše niti ne bere niti ne reče nobene. - Ne govori niti ne sledi pogovoru. - Ne pleše, ne ukvarja se s športom, niti ne živi zdravo, niti zdravo ne je. - Na tiste čase Primož noče ne misliti, ne govoriti o njih, ne jih opisovati. - Ne straši samo otrok, ampak tudi pticam gnezda razdira. - Jože ni le dober oče, ampak tudi ljubeč mož. - Nihče mu ni pomagal niti odzdravil mu ni nihče.

6. POIŠČI STOPNJEVALNA

PRIREDJA: S seboj ni prinesla niti žoge niti ni imela kolesa. Anže ni le moj bližnji sosed, ampak je tudi moj prijatelj. Imela sva se lepo, celo domov nisva hotela. Tako dobre torte nisi niti jedel niti videl.

7. NAPIŠI VEJICE:

Niti ni moj sošolec niti ne hodi na našo šolo. Je prijazen fant, dobro igra nogomet in se ne krega z drugimi. Včeraj me ni le povabil na sladoled, še tortico mi je plačal. Bil sem vesel, celo žarel sem v obraz. Potem sva se razšla kot stara prijatelja. Človek, ki ga ni videl niti prej niti pozneje, mu je edini pomagal potisniti pokvarjen avtomobil s ceste. Čeprav si videl že precej sveta, takega vina nisi niti videl niti pil.

IZRAŽAJMO SE LEPO

KRAJEVNI PRISLOVI:

Kje, kam, kod, tu, tukaj, tod
Pri navadnih ali pri vprašalnih krajevnih prislovih si je ljudska raba izdelala stalne vzorce, ki so se jih ljudje zvesto držali. kako naj jih rabimo? Poglavitna je pri tem okoliščina, ali gre za mirovanje ali za premikanje.

KJE pri mirovanju. Kje ste že bili? Nič ne vem, kje sva se videla. Ne ve več, kje se ga glava drži.

Tudi v vzklikih: Kje neki! Le kje bi on zmogel kaj takega!

Napačna pa je zveza "od kje" ali "do kje", to vlogo ima "kod".

KOD pri premikanju. Navadno pri tem mislimo na večje območje, več krajev: Le kod si hodil vso noč? - vpraševalec domneva, da je bil vprašani na več krajih. Lepo kaže razložek ljudska pesem: Kod si hodil, kje si bil? - "hodil" za premikanje, torej kod, "bil" za mirovanje, torej kje.

Kod se rabi tudi v zvezah s predlogi, ki (približno) izražajo začetek ali konec premikanja: Od kod je prišla ta navlaka? Od kod si, dekle, ti doma? Do kod bo še segla povodenj?

Tudi v prenesenem pomenu: Od kod se je vzela taka potrpežljivost? Do kod bo še šla njegova nesramnost? pogostna je fraza: Ne vem ne kod ne kam.

KAM vprašuje po kraju, v raznih zvezah s premikanjem: Le kam naj še grem? Kam si položil kladivo? Kam pridemo po tej poti? Gledam, kam bi lahko dal torbo.

Pogosto je rabljen v nedoločnih zvezah: Boš že kam prišel. Kam drugam tudi ne morem. V takem vremenu nimaš kam iti.

Učitelj je razlagal učencem, kako se morajo vesti v primeru požara, in na koncu pripomni:

"Predvsem pa si zapomnite to: če se vam vname obleka, ostanite hladni!"

- In kaj ste vi v tem podjetju?

- Brat žene tajnika glavnega direktorja.

- Stanko, pridi sem, da boš pojedel zdravila.

- Ne morem, mama. Danes se počutim tako slabo.

- Vaša gostilna je pa res vzorna. Nikoli še nisem našel nobenega ščurka v jedi.

- Ga tudi ne boste. Mi jih že v kuhinji ven pomečemo.

Hodila sta po mesečini in nenadoma je ona vprašala:

- Zakaj pa me objemaš vedno samo z eno roko?

- Veš, ljubica, nekoč bom kupil avto, pa se moram že zdaj vaditi...

- Zdaj, ko nočeš več hoditi z mano, mi vrni prstan!

- Zakaj pa, saj na prstanu ne najdem nobene napake.

- Kaj pravite, gospod, ali je res, da se v zakonu nasprotja med ženo in možem izenačijo?

- O, seveda se! Glejte, moja žena je imela prav toliko dote kot jaz dolgovi.

- Jože, sram naj te bo, v klubu si pred vsemi nahrnil svojo ženo!

- Držal sem se samo načela, napisanega na plakatu: Klub - vaš drugi dom.

- Popisovalcu si rekel, da imaš višjo izobrazbo, čeprav si končal le osnovno šolo.

- Upoštevaj, da je bila šola, ki sem jo obiskoval, na klancu, razred pa v drugem nadstropju.

- Od česa pa je umrl vaš mož, gospa Kobalova?

- Nisem si zapomnila imena bolezni. Ampak zdravniki so trdili, da ni nič posebnega.

Vam je težko vzgajati lastne otroke? Potem si mislite, da niso vaši. Za tuje otroka pa vsi prav dobro vemo, kako bi jih bilo treba vzgajati...

- Moj mož leta za vsako kiklo.

- Moj pa ljubi samo mene.

- Kako to veš?

- Vedno pravi: dovolj te imam za vse življenje.

- Obtoženi, plačali boste 1000 tolarjev kazni, ker ste žalili svojega soseda. Bi radi kaj rekli?

- Seveda bi, pa bom rajši molčal. Je predrago...

- Katere domače živali poznaš, Mihec?

- Vse, tovarišica.

- Potem pa mi opiši psa.

- Ne, psa pa nimamo.

- Ali je bil šef kaj jezen, ko si mu povedal, da greš prihodnji mesec iz službe?

- Seveda je bil. Misлил je, da me že ta mesec ne bo več.

Le kje si dobil ta "strokovnjaka"?

Ali moraš res imeti tak srečen izraz na obrazu?

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 40 DEM. Vsaka beseda od 50 naprej stane 1 DEM. Trikratna objava oglasa stane 100 DEM, celoletna 300 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu, plačate jih lahko pri vašem duhovniku ali na uredništvu.

10901

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

03901

• V vseh pravnih zadevah se lahko obrnete na odvetnika Daniela in Magdaleno Špec, Alte Benninghofer Str. 6, 44263 Dortmund (Hörde), Tel.-faks: 0231 427 1190.

02901A

• V mirnem kraju, med Sežano in Novo Gorico (blizu italijanske meje) prodam novo, delno takoj vseljivo hišo. Uporabno tudi za dve stanovanji. Skupaj z vrtom meri 1000 m². Podrobnejše informacije v Nemčiji na telefon 08091-2312.

02901B

• Bistrica ob sotli 30 a – prodamo opremljeno stanovanje (135,5 m²) in 1651 m² zemlje. Ocenitev brez opreme 161.000 DM. Cena po dogovoru. Marija Bernert, Am Büchlberg 39, 94565 Rathsmannsdorf - D. Tel. 08546/1016; med 19. in 22. uro.

01901A

• Prodám starejšo pritlično hišo, popolnoma prenovljeno, 2000 m² zemljišča. Hiša je opremljena s CK na olje. Na zemljišču sta še dve manjši poslopji. Hiša je na ravnini z lepo sončno lego. Okolica urejena z vrtom, sadovnjakom ter parkom. Asfalt do hiše. Primerna tudi za obrtno dejavnost. Cena 200.000 DM. Informacije na telefon 063 722 178.

01901B

• Na Koroški Beli pod Karavankami prodamo hišo. Cena 190.000 DEM. tel. 064 715 423

01901C

• Dvostanovanjsko hišo 450 m² z vpeljanima trgovinama ob Tržaški cesti v Ljubljani na parceli 1310 m² in z velikim parkirniščem prodamo. Informacije po tel. 061 1231398 ali na mobilni: 0609 618769

01901D

• V Zdolah nad Krškimi prodám sončno posest 6000 m² z nedograjeno hišo, III. faza, 200 m², posebej še stara zidanica s prešo, cena 75.000 DEM. Tel.: Ivan 061/482-911 ali BRD 0821/992424 po 20. uri.

01901E

• Na najlepšem delu Celja (Prekarje), na parceli 1300 m², ugodno prodám do 3. faze zgrajen poslovno stanovanjski objekt z vsemi priključki za poslovne in stanovanjske prostore, ločeno (bavarski stil). Cena 120.000 DEM. Tel.: D-07331/94 71 24, SLO-041/73 32 78.

01901F

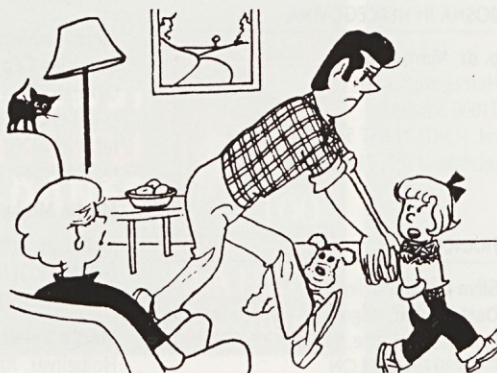
• Ugodno prodám potujočo prodajalno (Imbisswagen) za peko klobas, piščancev, steakov in za prodajo pijače - z obrtnim dovoljenjem za vso Slovenijo ter 28-litrski Cutter (Blitz) za izdelavo vseh vrst klobas. Možen tudi odkup registriranega podjetja in tehnologije. Tel.: D-07331/94 71 24, SLO-041/73 32 78.

01901G

• V Mariboru prodám štirisobno komfortno stanovanje v strogem centru in počitniško hišico v Bresternici ob Dravi. Informacije na telefon v Sloveniji 061/33 33 64.

Celo pravljico si mi povedal v triintridesetih sekundah!

Le zakaj moram spat, kadar ste vi trudni?

ANGLIJA

Stanislav Cikanek

62, Offley Road,
LONDON SW9 OLS, GB
tel. in faks (*44) 0171 - 735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11,
A-1050 WIEN,
tel. (*43) 1-544 2575

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3,
A-8020 GRAZ,
tel. (*43) 0316 - 91 31 69 37

mag. Ludvik Počivavšek

Kirchenstraße 1,
A-4053 HAID b. Anselden,
tel. (*43) 07229 - 88 3 56 3
(ob petkih popoldne in ob sobotah)

Janez Žagar

Herrengasse 6,
A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg,
tel. (*43) 05522 - 73100 in 34850

SPITTAL:

A-9800 SPITTAL / Drau,
Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution,
B-6200 CHÂTELINEAU,
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36,
B-3630 EISDEN,
tel./faks. (*32) 089 - 76 22 01

BOSNA IN HERCEGOVINA

p. dr. Marijan Šef

Hercegovačka 1B
71000 Sarajevo
tel. (*387) 71 657 548
tel./faks (*387) 71 650 795

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

David Taljat, odgovorni na jugu Francije
3, Impasse Hoche,
F-92320 CHATILLON,
tel. (*33) 1-42 53 64 43,
faks (*33) 1-42 53 56 70,

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon,
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 03 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre,
F-57800 MERLEBACH,
tel. (*33) 03 87 81 47 82,
(Mlin) (*33) 03 87 01 07 01

HRVAŠKA

HR – 10000 Zagreb. Slovenska skupnost je
oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

msgr. dr. Maksimilijan Jezernik

Via Appia Nuova 884,
I-00178 ROMA,
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

msgr. dr. Oskar Simič

Corte S. Ilario 7,
I-34100 Gorizia,
tel. (*39) 0 481 - 32 123

JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU – 11000 Beograd,

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38,
D-10829 BERLIN,
tel. (*49) 030 - 784 50 66,
faks (*49) 030 - 788 33 39,
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik, Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29,
D-46149 OBERHAUSEN,
tel. (*49) 0208 - 64 09 76,
tel./faks (*49) 0208 - 64 708-82

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121,
D-50674 KÖLN,
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT,
tel. in faks (*49) 069 - 63 65 48

Janez Modic

A 4, 2,
D-68159 MANNHEIM,
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00

Stanislav Gajšek

Bogdan Pavalec, past. sodelavec
Feldkirchner Str. 81,
D-85055 INGOLSTADT,
tel. (*49) 0841 - 59 0 76,
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

Janez Šket

Stafflenbergstr. 64,
D-70184 STUTTGART,
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 71 - 34 776 35

Oskrbovano iz Stuttgarta

Krämerstr. 17,
D-72764 REUTLINGEN,
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41,
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Joško Bucik

Klausenberg 7c,
D-86199 AUGSBURG,
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák,

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137,
D-89073 ULM,
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec

tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0172 - 9796 - 738
fax: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10,
D-80538 MÜNCHEN,

ŠVEDSKA

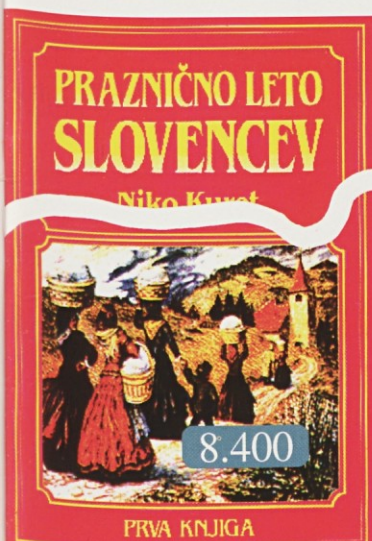
Zvone Podvinski

Parkgatan 14,
S-411 38 GÖTEBORG,
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521,
CH-8052 ZÜRICH,
tel. (*41) 01 - 301 44 15,
GSM (*41) 079 - 662 10 11

PRAZNIČNO LETO SLOVENCEV

Niko Kuret

8.400

PRVA KNJIGA

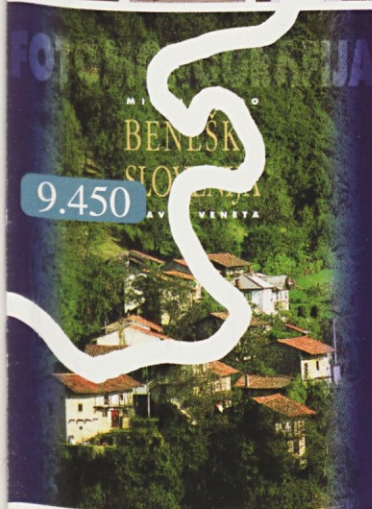
MARIJAN ZADNIKAR

Preden odidem

6.300

9.450

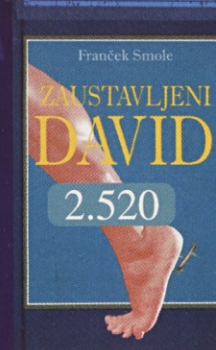
1.890

2.520

2.310

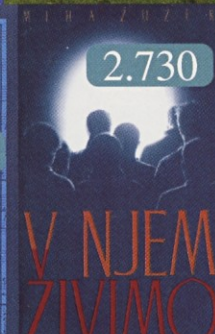
2.520

2.100

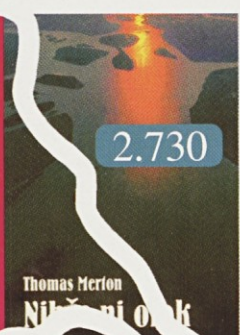
3.360

2.730

3.360

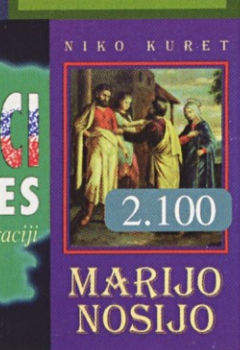
2.730

8.400

2.730

2.100

*Ti pa, Beseda,
ostaneš za vedno*

